

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bul. Reg. Ferdinánd (József főherceg-ut.) 2. Telefon: 151. Sürögnyomtatás: Közlöny, Arad :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona. Kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 1060, félévre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lej. Külföldre havonta 50 Lej. több. :: Egyes szám 5 Lej. Vasárnap 6 Lej. (Bucurestiben 50 ban felár.) Hirdetések tartja szerint.

Pánikhangulat a német fővárosban

A Darmstädter Bank hétfőn beszüntette fizetéseit — Németország erélyesen visszautasítja a politikai feltételek mellett nyújtott kölcsönt — Két napra bezárták a berlini értéktőzsdét — Amerika nem avatkozik az újabb nehézségek megoldásába — Brüning kancellár Párisba megy —

A kormány nyilatkozata enyhítette a hangulatot

Luther dr. a német jegybank elnöke, repülőgépen tért vissza Párisból szombaton délután s megérkezése estjén már jelentést tett Brüning kancellárnak a fiaszkóval végződött tárgyalásokról. Az eredménytelenség ismét felzavarta a kedélyeket és a hivatalos körök nyomban megindították a további tárgyalásokat.

A nagyjelentőségű eseményről az alábbi távirataink számolnak be:

Berlinből jelentik: Vasárnap szakadatlanul folytak a tárgyalások a német nagybankok s a kormány között. A tárgyalások vasárnap délután hat órakor értek véget, hét órakor összegyűlt a minisztertanács, mely csak hajnali négy órakor oszlott szét. A minisztertanács az éjszaka folyamán fölöttébb súlyos határozatokat hozott, melyeket még az éjszaka nyilvánosságra hoztak. A határozatok a következők:

1. Tekintettel arra, hogy a Darmstädter Bank pénztárait a közeli napok folyamán kénytelen lesz bezárni, a berlini nagybankok és a D-Bank érdekeltsége jóállású lesznek kénytelenek vállalni a betevőkkel és a hitelezőkkel szemben. A jóállású bankok számára a kormány már hétfőn fogja folyósítani a jóálláshoz szükséges tőkét, melyet a kormány a Hoover-kölcsönből és a londoni kölcsönből von el.

2. A kormány kényszerrendeletet dolgozott ki az éjszakai minisztertanácsban a devizákkal való kényszergazdálkodásról. *Eszert devizaeladások csak rögtön fizetés, vagy jóállás ellenében adhatók el és vásárolhatók.*

3. Ugyancsak kényszerrendeletet dolgozott ki az éjszaka a minisztertanács, mellyel megakadályozza a tőke külföldre való menekülését.

4. A minisztertanács határozatot hozott, melynek értelmében mindazok a bankok, melyek július 10 előtt bajba jutottak, állami kezesség mellett a hitelösszegek folyósításáig folytathatni fogják működésüket.

Megrohanták a Darmstädter Bank pénztárait

A minisztertanács ideje alatt a miniszterelnökségi palota előtt — ahol a tanácskozások folytak — óriási tömegek várakoztak és a környékbeli összes telefonállomásokat tűzdekék szállták meg, akik a minisztertanács négy pontjának kihirdetése után pánikhangulatot terjesztettek a német fővárosban.

Az események különösen pénzügyi és bankkörökben váltottak ki pánikszerű izgalmat. Ezeket a súlyos, a háborús intézkedésekre emlékeztető rendelkezéseket elsősorban a Darmstädter Bank nehézségei tették szükségessé, melynek súlyos helyzetét viszont Nordwolle-Koncern összeomlása idézte elő. A Darmstädter Bank olyan helyzetbe került, hogy hétfőn kénytelen volt pénztárait becsukni. A bank ugyanis nem bírta ki a pénztárait ellenirányuló tartós rohamot és így kénytelen volt fizetéseit beszüntetni. Az elmúlt év július 30-ika óta a banktól betétek és hitelek alakjában 980 millió márkát vontak le. 1930. május 14 óta 650 millió márkát vettek ki a banktól,

csupán június hónapban 300 milliót. E nagymérvű lecsatolásokat a bank nem bírta ki annál kevésbé, mert további devizaelvonások várhatók.

Tegnap éjjel egyébként a D-bankok vezetősége tanácskozássá gyűlt össze. Az értekezleten elhatározták, hogy közösen garanciát vállalnak az összes D-bankok kötelezettségeiért. Ugy látszik azonban, hogy ez a határozat sem tudta megakadályozni a Darmstädter Bank bukását. Mint ismeretes, a D-bankok a német pénzügy világ legtekintélyesebb intézetei közé tartoznak s magukban foglalják a Deutsche Bank und Disconto-Gesellschaftot, a Drezdner Bankot és a megbukott Darmstädter und National Bankot.

Vasárnapig zárva vannak az értéktőzsdék

Berlinből jelentik: Luther dr. a német birodalmi bank elnöke ma délelőtt 11 órakor repülőgépen Baselbe utazott, hogy a nemzetközi fizetések bankjának vezetőivel megbeszéléseket folytasson.

A kormány tagjai ma hajnalban fél 6 órakor újabb tanácskozásra gyűltek össze, hogy a három órakor abbahagyott tanácskozásokat folytassák. A minisztertanácsban megtárgyalták a szükségrendelettel kapcsolatos kérdéseket, amelyet a Danat Bank (Darmstädter und National Bank) fizetési képtelenségével kívánnak kiadni. A Danat Bank fizetéseinek beszüntetése, mint az előrelátható volt, óriási ront vont maga után. *Már ma a kora délelőtti órákban a betétesek megrohanták a berlini nagybankokat, amelyek csak rövid ideig tudtak ellentánni a betétesek rohamának s végül is elhatározták, hogy a betéteket csak korlátozottan fizetik ki. A betétesek átlag betétjük tíz százalékát kapták meg.*

A német jelzálogbankok egyesületének hivatalos közlése szerint a jelzálog bankokat nem érintik azok a nehézségek, amelyek a Danat Bank bezárásával most már nyilvánvalóvá váltak. A jelzálogbankok a jelentés szerint egészséges alapon állanak és ezeknél a bankoknál nem játszanak szerepet a rövid lejáratu hitelek, viszont a hosszabb lejáratu kihitelezések biztos kezekben vannak. A júliusi kama-

A kormánynyilatkozatra enyhült a hangulat

Este érkezett berlini jelentés szerint a német birodalmi kormány felhívást tett közzé, amelyben leszögezi, hogy a Hoover-terv a német birodalom pénzügyeiben nagy megkönnyebbülést okozott. Viszont magángazdaságban a Hoover-terv által előidézett helyzet bizonyos károkat is idézett elő és a Hoover-terv körüli harc milliárdokba került Németországnak. Ugyanis a tervek bizonytalan helyzetet idézett elő és ezért nagyon sokan a rövidlejáratu kölcsönökét felmondották. A birodalmi bank most arra törekszik, hogy a külföldön hosszú lejáratu hiteleket szerezzen és ezekkel segíelyezni tudja magángazdaságát. Bejelenti a kormány felhívása azt is, hogy a Danat Bank fizetési képtelen és hogy a kormány elsőrendű kötelezettségének tartja, hogy azoknak a ve-

A katasztrófális válság egy irontra állította az összes politikai pártokat és a szélső jobboldali lapok, egészen a szociáldemokrata sajtóig, valamennyi azt hangoztatja, hogy a francia kormány politikai követeléseit még akkor sem szabad elfogadni, ha Németország mindent kockára tesz az elutasításnál. Brüning kancellár szöcsöve, a Germania, többek között így ír:

— Ha a tulsó oldalon továbbra is fenn tartják azt a követelést, hogy kölcsönt csak politikai feltételek mellett adnak, úgy a német kormánynak az erélyes „nem” mellett kell döntenie.

Most, amikor a pénzügyi válság hulláma már elöntéssel fenyegetik a birodalmat, a kormány az utolsó órában még egy utolsó kísérletet tett, hogy fölrázza a nagyhatalmak lelkiismeretét. Curtius külügyminiszter körtáviratot küldött Németország összes külföldi képviselőinek, tájékoztatta őket a való helyzetről és közölte velük, hogy a birodalmi kormány beláthatatlan következményekkel fenyegető lépésekre kell, hogy elszánja magát, ha a külföldi jegybankok nem nyújtanak azonnal segítséget. A washingtoni, londoni, párisi és római német nagykövet vasárnap délelőtt megjelent az illető államok külügyminiszteriumában és közölte Curtius üzenetét.

tok pontosan befolytak s a kamathátralékok alig haladják meg a múlt esztendő hátralékokát.

Újabb berlini jelentés szerint a birodalmi kormány elrendelte, hogy a berlini, stuttgarti és brémai tőzsdén hétfőn és kedden a deviza és értéktőzsdét zárva tartásuk és így ezeken a napokon csak a terménytőzsdén lesz élet.

A Danat Bank fizetési képtelenségének hatása alatt a danzigi bank a Discont kamatlábat öt százalékról hatra, míg a lombard kamatlábat hat százalékról hétre emelte fel. Köln városának és vidékének takarékpénztárai a run elkerülése végett elhatározták, hogy 300 márkánál nagyobb betéteket nem fizetnek ki. A Feltow érdekeltség takarékpénztárai viszont csak száz márkán aluli betéteket fizetnek ki. Általában úgy a berlini, mint a vidéki bankéletben különös szokatlanul ideges izgalom uralkodik.

New-Yorki jelentés szerint a ma reggeli sajtó véleménye szerint leghelyesebb az, hogy ha Amerika távpartja magát Németország jelenlegi hitelproblémáitól. *Ez annál is inkább ajánlatosabb, mivel Franciaország ismert politikája olyan tere terelhetné a dolgokat, amelyet Amerika nem tarthat kívánatosnak. Jelenleg nem politikai, hanem gazdasági és pénzügyi problémáról van szó s ennek elintézését leghelyesebb a bankvilágra bízni.*

széyeknek gátat vessen, amelyeket ez a fizetési képtelenség előidéz. *A kormány nem a bank vagyonát akarja megmenteni, hanem a száz ezer betétes pénzt és azokat a vállalatokat, amelyek a Danat Bank érekkörében állottak.* A helyzet rendkívül súlyos, a kormány azonban minden tőle telhetőt igyekszik elkövetni és éppen ezért kéri a német népet, hogy ezekben a súlyos időkben ne vezítse el bizalmát.

Baseli jelentés szerint a nemzetközi fizetések bankjának igazgatótanácsa ma ülést tartott, amelyen az összes jegybankok képviselői részt vettek. Az NSD (Nemzetközi fizetések bankja) körében Németország helyzetét általában nem tartják túlságosan komolynak. Az uralkodó nézet az, hogy természetesen mindenekelőtt Németországon kell segíteni s ezzel szemben minden egyéb probléma háttérbe

szorul. Az NSD vezető emberei azon a nézeten vannak, hogy a Németországnak nyújtandó százmillió dolláros átmeneti hitelt meg kell hosszabbítani. A mai igazgatótanácsi ülésen azokat a kérdéseket vitatták meg, hogy milyen módon lehetne további hitellehetőségeket nyújtani Németországnak. A vélemény általában az, hogy a nemzetközi fizetések bankja soha nem állott még ilyen súlyos helyzet előtt.

Berlini jelentések arról számolnak be, hogy a kormány kommunikációja és a baseli kedvező hírek enyhítették a hangulatot. *Hir szerint Brüning kancellár és Curtius külügyminiszter még a holnapi nap folyamán Párisba utaznak a helyzet tisztázása végett.*

Ujabb jelentések szerint Amerika nemzetközi segélyakciója eredményéhez fog vezetni, mivel a Francia Bank, az Angol Bank és az NSD elfogadták az amerikaiak feltételeit. A birodalmi kormány egyébként eltekint attól, hogy szükségrendelettel szabályozza és egyúttal restringálja a devizaforgalmat. Így hétfőn csak a Danat Bank fizetőképességével kapcsolatban adtak ki szükségrendeletet.

Párisi jelentés szerint Briand francia külügyminiszter ma délelőtt fogadta Hoesch párisi német követet, aki tájékoztatta Briandot Németország súlyos pénzügyi helyzetére vonatkozólag.

A londoni tőzsde hangulata

Londoni jelentések szerint a németországi drámai események teljesen lekötik az angol politikai körök figyelmét. Anglia vezető pénzügyi férfiai rendkívül komolyan látják a németországi helyzetet, de megőrzik az angolok híres erényét, hidegvérüket. *Az angol sajtó általában helyesli a németországi rendszabályokat és talán csak azt várja, hogy a nemzetközi tőke menekülése ellen szigorúbb rendszabályokat léptessenek életbe.* Az angol lapoknak az a véleménye, hogy az 1923-as valuta összeomlás a mult tapasztalataival szolgál a német kormánynak és ugyanakkor a jelentősebb pénzügyi kooperációja is rendelkezésre áll az országnak. A Darmsfäddter und Nationalbanknál mintegy 5—8 millió font volt az angol érdekeltség.

A mai londoni tőzsdén egyébként tagadhatatlanul nyomott volt a hangulat, pániknak, vagy nagy eladási kedvnek azonban nyoma sincs. *A márka árfolyama egész nap hullámzott és végül 22.75-el zárult. A németországi értékek általában hat-hét pontot veszítettek.* Feltűnő volt a francia frank-emelkedés: amit a francia „megtorlási aranykivitelnek” tulajdonítanak. Ez által az angol állampapírok árfolyama is esett valamivel.

Berlini jelentés szerint, ha a kormány mai akcióinak hatása egyelőre még nem is áttekinthető, egyelőre az bizonyos, hogy valamennyi pénzpiac hangulata bizakodó. A kormány mindenestre meg tett mindent, amely alkalmas arra, hogy megóvja a hitelpiacot a fenyegető veszélytől. A Creditanstalt példája bizonyítja egyébként azt, hogy *a betétesek vagyona nem veszhet el, ha azért az állam vállal felelősséget, mintahogy a német kormány most garanciát vállalt. A fizetések korlátozása is csak technikai intézkedésnek tekinthető, amely*

Tiltakozások az erdélyiek mellőzése miatt

Iorga miniszterelnök megígérte, hogy gondol az erdélyiekre —

Bucurestiből jelentik: A Kamara mai ülésén Pompel alelnök felolvassa Mayer Ebner hozzáintézett levelét, amelyben bejelenti, hogy lemond mandátumáról és kéri, hogy helyét a zsidó listán utána következő Singer Max dr.-ral töltsék be. Az elnök mitán felolvasta a lemondó levelet, megkérdi Mayert, hogy fenntartja-e lemondását. Fischer Tivadar bejelenti, hogy mivel Mayer beteg s távol van a Kamara ülésétől, őt kéri meg, hogy lemondását előszóval is erősítse meg.

Moldova n Victor ezután azt teszi szóvá, hogy a kormánynak egyetlen erdélyi tagja sincsen. Különösnek tartja az erdélyiek mellőzését.

meg akarja akadályozni a bankok jogtalan megrohanását.

A tárgyalások súlypontja kétségen kívül Baselen van, ahol most a kölcsönről tárgyalnak, amelyet készenléti kölcsön formájában nyújtanának Németországnak. Minden valószínűség szerint számítani lehet a baseli tárgyalások kedvező kimenetelére, mivel valamennyi mértékadó tényező meg van győződve arról, hogy feltétlenül szükséges minél rövidebb időn belül Németországnak segítségére sietni.

Életbelépett a „bankünnep”

Hindenburg elnök ma este aláírta a rendeletet, amely felhatalmazza a birodalmi kormányt, hogy egész Németország területén az összes bankok számára „bankünnepet” rendelhessenek el. A rendelet célja, hogy ezáltal legális formában mentesítsék a bankokat a betétesek rohama alól.

A rendelet már ma életbe is lépett és a német birodalom összes bankjai és bankfiókjai július 15-ig bankünnepet tartanak, míg a tőzsdék vasárnapig maradnak zárva.

Iorga: A jelzáloghitelintézetnél majd gondolni fogok az erdélyiekre.

Pop C. István szintén tiltakozik az erdélyiek mellőzése ellen.

Napirenden a petroleum-termékek illetékének felemelésére vonatkozó törvényjavaslatot fogadták el a következő módosítással: Könnyű benzín: 3 lej, petroleum 50 bani, olaj: 3 lej.

Bucurestiből jelentik: A Kamarában ma Iorga miniszterelnök elnöklése alatt minisztertanács volt, amelyen elhatározták, hogy a parlament ülészakának végéig a költségvetést és a mezőgazdasági problémákkal kapcsolatos javaslatokat tárgyalják le.

Nagy Sándor hazatérése

Irtó: FÖLDES GYÖRGY.

Ha a férfigyerek az eredendő bűnnel együtt a Nagy nevet kapta, vezetékül, ne csodálkozzék, ha a kereszttségben a Sándor vagy a Károly név csatlakozik hozzá. Hogy ez már régi szokás lehet, azt mutatja a macedóniai Nagy Sándor, meg az avariosztogató Nagy Károly esete is.

Ha pedig a Nagy névhez kurta, kissé görbe lábakat, hosszú derekat, csapott vállat s kissé lassu észjárást adott a sors, az sem csuda, ha legénysorban úgy járja meg a sorozást, mint az egyszeri ember tinója a somorjai vásárt: be is viszik, vissza is hozzák, mert nem kell senkinek sem.

Ilyenformán járt a mi kertalatti Nagy Sándorunk is. Nem igen bánta, hogy végleg kimaradt; megházasodott s vesződött kis gazdaságával. Nem volt valami jó gazda; gazos, csiportos a földje, girhes az az egy-két barma, nádfüdöles a háza, dülendező a pajtája; agyon dolgozott, koravén, fornyadt a felesége, vékonycsontuak a gyerekei. A lova jó volt mindig. Talán valami ősmagyar tehetség szorult bele e téren; ha a tehenét úgy kellett emelgetni is tavasszal, lova olyan volt mint a tők, fényes szőrű, gangos járásu. Kiűtött a háború. Sándor gazda büszkén, de bánatosan vitte be a lovát Somorjába; meg is itta az árát annak rendje-módja szerint. De annyit mégis megtartott a pénzből, hogy egy denevérszerű tártoscsikót vett belőle. Majd kijárvul a keze alatt!

Őt magát nem vitték. Őda külön legények valókl — Ezt ugyan csak a szomszédok mondták, meg a felesége. Sándor gazda titkon meg volt győződve, hogy egyedül ő volna az, aki hamar fe tudná verni a muszkát.

Mikor aztán csak huzódott a háború, mint a rétes tészta, a hadvezetőség belátta, hogy fenni kell valamit.

Mint hogy se Napoleon, se Hannibál, vagy Attila nem állott rendelkezésére: Elvitte Nagy Sándort.

— Csak aztán el ne vesztsem! — mondot-

ta társai nagy öröme. Persze a háborúra értette, melynek sorsa most már az ő kezébe volt letéve.

Szegény fonnyadtarcu asszony keserves könnyeket sirt, hogy az egész munka a nyakába szakadt. De megsegítette őt az Isten s a hatóság, odaadván neki egy nagy fene hórihorgas muskát. Vaszili személyében. Eleinte félt tőle az asszony, a gyerek, a csikó, a borju, de csak rövid ideig. Aztán kiderült, hogy a nagy Vaszili jóra való, dolgos, ügyes, jóakaratu legény, egymásután megbarátkozott vele mindenki. A gazdaság virágzott, a nád helyett cseréptető került a házra. A csikóhoz párt szereztek s az üszke jól betögyvelt a borjazásra.

Minden jó lett volna, csak...

Az a két balkezű Nagy Sándor el ne vesztette volna a háborút!

Mikor megindult a felbomlott hadsereg hazafelé, Vaszili s az asszony kezdték magukat kényelmetlenül érezni. A nagy, erős, csontos Vaszili összerenzen minden aitócsikordulásra. Mikor pedig a posta egy ákom-bákomokkal telepingált levelezőlapot hozott, melyből az asszony kibetűzte, hogy Nagy Sándor hazafelé tart, e héten itthon lesz, Vaszili éjszaka vette nyakába a világot s meg sem állott, míg haza nem ért nagy Muszkaországba.

A falu kárörvendve, kicsit szorongva, de mindenek fölött kíváncsian leste: mi lesz?

Hát csak az lett, hogy Nagy Sándor hazajött.

Aligha meg nem mondták neki utközben az újságot, legalább erre mutat az a körülmény, hogy hazaérve elsősorban a csörgősbótot kereste meg.

— No Veron, hadd látom, hogy gazdálkodtál?

Veron asszony szorongó szívvél mutatott meg neki mindent. Az új cserepes szerhát.

— Ki van fizetve? — kérdezte Sándor.

— Ki — felelt az asszony.

— Aztán maradt-e még?

— Mi?

— Élet, takarmány, barom?

— Maradt.

— Hadd lám!

Az asszony növekvő reménnyel mutogatott meg mindent.

— De nem egymagad szerezted? — kérdi Sándor.

— Nem — nyöszörgi az asszony, mert már odaérték a szobaajtóhoz.

A szobából kis gyermeksírás hallatszott.

— Hát ez mi? — szolt Sándor s belepökött a markába, hogy a csörgősbót jobban álljon benne.

A városban ilyenkor az asszonyok el szoktak ajúlni. Nálunk nem. Itt inkább torkuk szakadtából visitozni szoktak. Veronka se volt kivétel. Sándor gazda véstjósloán szolt rá:

— Hallgass! Ketten bögtök, az ember bele-süketül! Az a izé is hallgasson!

A csörgősbót még mindig a kezében.

— Gyerünk! — szolt az asszonyhoz.

— Hova?

— Mindegy. Szedd össze magad és gyerünk!

— De a gyerek?

— Itt maradhat. Sanyi majd vigyázi rá.

Sanyi gyerek, ki ijedtében az ágyalá bujt, engedelmesen odállt és ringatni kezdte a bölcsőt.

— Hova megyünk? — kérdezte az asszony, amint a falu uccájához közeledtek. Em-littem, hogy Nagy Sándorék a kertek alatt laknak, szomszédok nélkül.

— Most üti agyon Nagy Sándor a feleséget! — neszelt fel a sikoltozásra a falu.

— Ugy kell neki! — mondták egyesek.

— Szegény! — sajnálkoztak mások. De segítségére senki se ment. Csak lesték a pítvarajtóból.

— Nesze neked, cudar dög! Majd megtanítalak a mőresre! — A csörgősbót táncolt, puffogott, az asszony visított, Sándor szitkozódott, a nézők szörnyülködtek. Így ment ez a felső faluvégtől az alsóig. Ott Sándor megtöriülte-izzadt homlokát.

— Most már gyerünk haza, főzz vacsorát! — mondta. Az ügy, el volt intézve.

Leérkezett Aradra az igazságszolgáltatás egységesítésére vonatkozó miniszteri rendelet

Erdélyben is lesznek esküdtzékek — Tovább működnek a közjegyzők — Akták hitelesítése csak törvényszéki tisztviselő jelenlétében történhetik meg

Egész Erdélyben visszhangot keltett Hamangiu igazságügyminiszter terve, amellyel a régi királyságban érvényes törvényeket és rendeleteket az egész ország igazságszolgáltatására ki akarja terjeszteni. Az erdélyi ügyvédi kamarák egyetemesen tiltakoztak a tervezet ellen, amely azonban csak tiltakozás marad, mert ennek dacára a törvényjavaslat már a Consiliul Legislativ-nál van, ahonnan már csak a parlament elé kerül, amely minden valószínűség szerint változtatás nélkül szavazza meg. A tervezet szövege ma Aradra is leérkezett, amelynek első része a javaslat, illetve a törvény életbeléptetésének időpontját 1932. január elsejében állapítja meg és kiterjeszti az egész országra, úgy a polgári, mint a kereskedelmi, valamint a büntető törvényes eljárásokra.

Felállítják az esküdtzékeket

A tervezet szerint teljesen a régi királyságbeli törvények lép életbe a polgári perrendtartásnál, a járásbírói, valamint a kereskedelmi pereknél, ezenkívül a kereskedelmi bíróságnál, valamint a büntető perrendtartásnál, a hadizónáknál, ezenkívül az iratok hitelesítésénél, továbbá a gyárak és kereskedések védjegyeinél, a községi rendőrségeknél, a rekvizitációnál, valamint az eddig még csak regáiban működő „micul parchet”-nél. Ezzel az összes eddigi törvények hatályon kívül lesznek helyezve, amelyek a csatolt területeken, így tehát Erdélyben is az egyes törvényszékeken még érvényben levőknek voltak elfogadva. A hatodik paragrafus szerint a törvény életbeléptetésénél névszerint a következő eddigi és Erdélyben még használatban levő törvények szűnnek meg: a polgári büntető és kereskedelmi perrendtartás, a váltó-törvény, a csőd-törvény. Kivételt képeznek és provizórikusan érvényben maradnak az idevonatkozó román törvények átdolgozásáig a telekkönyvek, a kiskorúakra vonatkozó gyámtörvények, a rendelkezések, a melyek férjhezvételre vonatkoznak, az anyakönyvezés, a nagykorúság elrendelése, a törvényen kívüli apaság, azonkívül a továbbelő házastárs örökösödésére vonatkozó jog. Érvényben marad továbbá a büntetőnovella, mely nem mond ellent rendelkezéseiben a fogházak szervezésére vonatkozó törvénynek. Ugyancsak érvényben marad a kiskorúak büntetőire vonatkozó törvény azonkívül a becsület védelmére vonatkozó törvény. *Legérdekesebb szá-*

Somlay Artur édesanyja meghalt, míg a művész Erdélyben vendégszerepelt

Marosvásárhelyen érte a lesújtó hír.

Nagy gyász érte Somlay Arthurt, a kiváló magyar színművészt. Édesanyja, miközben a nagynevű művész társulatával együtt Marosvásárhelyen vendégszerepelt, hirtelen meghalt. Somlay három napon keresztül játszott Marosvásárhelyen és a gyászhir itt, sokszáz kilométerre édesanyjától érte. Szerdán délután táviratot kapott, melyben tudatták vele, hogy édesanyja súlyosan megbetegedett és állapota válságszakra fordult. Somlay Artur kétségbeesetten vette a hírt, mert teljesen lehetetlen volt, hogy édesanyja halálos ágyához utazzon, mert estére fel kellett, hogy lépjen. A nagy művész uralkodott magán és este a színpadon volt. Másnapra azután megérkezett a lesújtó hír, hogy édesanyja meghalt és pénteken temetik. Somlay Artur ekkor teljesen megtört, de azért a kötelességének eleget tett és újra fellépett. És alig pár órával azután, hogy édesanyját elhantolták, ott állt a közönség előtt és mintha misem történt volna, játszott, mint rendesen. De előadás után Somlay nem bírta tovább, úgy esett össze, mintha idegei teljesen felőrültek volna. A nagy művész iránt őszinte részvét nyilvánult meg.

kasza a törvénytervezetnek az, amelyik a csatolt területekre vonatkozólag is elrendeli az esküdtzékek felállítását az 1925. május 19-iki törvény alapján.

Minden per a törvényjavaslat szerint a benyújtás napján érvényben levő törvény szerint kerül ítélet alá, 1932. január elseje után is.

Megmaradnak a régi közjegyzők

A jelenlegi erdélyi közjegyzők, akik címeiket és kinevezéseiket a törvényes formák megtartásával kapták, tovább is működnek a kinevezésük alul szolgáló törvény alapján. Azonban az új egységesítési törvény dátumától kezdve új közjegyzői kinevezés már nem történhetik meg. A jelenlegi közjegyzők, akiknek licenciájuk, vagy jogi doktorátusuk van, kérésükre a törvényszék magasabb tanácsaiba üresedésben levő bírói állásra kinevezhetők. Minden törvényszéknél azonban bírót neveznek ki az iratok hitelesítésére az erre vonatkozó törvény alapján.

A közjegyzők, akik továbbműködnek, azonban csakis egy, a törvényszéki notáriátusságtól kiküldött tisztviselő jelenlétében hitelesíthetnek aktákat, akit a törvény rendelkezései szerint jegyzőnek kell kinevezni. Ebben a minőségben a helybeli törvényszék elnöke erősíti meg ezt a tisztviselőt a közjegyző kérésére. A közjegyző ügyvédi funkciót nem végezhet.

A törvénytervezetet az ügyvédi kamarák behatóan tanulmányozzák s arra vonatkozó észrevételeiket memorandum alakjában ismételt eljuttatják az igazságügyminiszter elé, bár nagyon kevés remény van arra, hogy a tervezett egységesítési törvényben további módosításokat keresztülvigyenek.

Két festőművész rejtélyes eltűnése

Motorcsónakon indultak el a Dunán Budapestről — Megtalálták a csónakot, de a művészek nélkül

Egy rejtélyes eltűnési eset foglalkoztatja a budapesti főkapitányságot. Nagy Károly és Zsupán János budapesti festőművészek, akik a múlt vasárnap motorcsónakon kététes kirándulásra indultak a Dunán, eltűntek és családjaik semmi közelebbit sem tudnak róluk. Nagy Károly festőművész, aki szenvedélyes motorcsónakos, nemrégiben egy motorcsónakot vásárolt és azon barátja, Zsupán János társaságában már több ízben kisebb-nagyobb kirándulásokat tettek a Dunán. Az utitársak programja az volt, hogy kisebb megszakításokkal lehajóznak a Dunán a Sjó torkolatáig és a Sión, majd a Kaposon át haladnak Döbrökzig, ahol Nagy Károlyné nővére, Szabó Kálmán dóbróki tanító felesége, Lechner Jenő építészprofesszor unokahuga lakik. Nagy Károly családja az első lapot szerdán kapta meg és

ebben a festőművész megírja, hogy a Sjó a községben teljesen lepadt, motorossal nem lehet rajta közlekedni és ezért utjukat kénytelenek délre folytatni a Dunán. A második lap Bajáról érkezett csütörtökön és azóta a család semmi hírt sem kapott. A bajai csendőrség ma délelőtt telefonon felhívta a budapesti főkapitányságot és jelentette, hogy Érsekcsanak község közelében egy elhagyott motorcsónakot találtak és a benne lévő ruhákról megállapították, hogy a csónak utasai Nagy Károly és Zsupán János budapesti festőművészek. A főkapitányságról azonnal detektívek mentek ki a családhoz és itt kértek a rejtélyes eltűnéssel kapcsolatos információkat, azonban a család egyáltalán semmit sem tud a két festőművészről. A rejtélyes eltűnési eset egész Budapesten nagy feltűnést keltett, mert mindkét művészt általánosan ismerték.

Sulyos szerencsétlenség érte a gyönyörű műugrónőt Bécsben

Eszméletlenül maradt a szűk vízmedencében — Könnyebb természetű csontritkást szenvedett az ugrásnál

Bécsből jelentik: Sulyos szerencsétlenség történt vasárnap este Bécsben a Central-cirkuszban. Pár napja két amerikai műugró produkálta magát a cirkuszban, a világhírű Peejai Rings és 20 éves gyönyörű szép leánya, akik az elmúlt hónapban rendkívül nagy sikerrel szerepeltek Budapesten az Angol-parkban. A két műugró legizgalmasabb mutatványa, amikor a férfi 36 méter, míg leánya 22 méter magasságból ugrik le egy szűk kis medencébe, mely a cirkusz közepén van elhe-

lyezve. Vasárnap este a leugrás után a leány nem jött fel a víz felszínére és mikor segítségére siettek, megállapították, hogy a leány eszméletlenül fekszik a bazinban, mert medence-csontritkást szenvedett. A sulyosan sérült leányt azonnal a klinikára szállították és a cirkusz igazgatója — a szerencsétlenségre hivatkozva — az előadást megszüntette. A közönség ekkor tüntetni kezdett és a pénztárakat megrohanta. A tüntetésnek a rendőrség vetett véget.

A SZEGEDI KERESKEDŐK INTERNÁTUSA, SZEGED. FODOR-U. 33., FENTÁLL 21 ÉVE. Valláskülönbőség nélkül felvesz elemi-, polgári-, gimnázium-, reál-, gimnázium-, reáliskolába, felsőkereskedelmi és felsőipariskolába járó növendékeket. Prospektust küld.

Mussolini és Stimson államtitkár tárgyalásai

A Duce motorcsónakján vitte az államtitkárt és feleségét.

Rómából jelentik: Mussolini ma délután motorcsónakon Nettunoba ment, ahol felvette motorcsónakjába Stimson amerikai államtitkárt. A két államférfi hosszús és szívélyes megbeszélést folytatott, majd pedig Stimson felesége is a csónakba szállt. A motorcsónakot maga Mussolini vezette az öbölbe. Itt Stimson és felesége partra szállott, míg Mussolini motorcsónakján visszament Osiába.

Az angol, német és francia nagykövetei együttesen ma meghívták az amerikai nagykövetségre, ahol Stimsonnal találkoztak.

Voltaradi kiállítóművész halála

Holnap temetik Poll Hugót Budapesten.

Poll Hugó, a legszöndesebb magyar piktor költözött el hosszús betegeskedés után szinte észrevétlenül az élők sorából. Poll Hugó, aki valamikor a legszönd magyar pasztelleket festette, idejének legnagyobb részét Franciaországban töltötte. Különösen Bretagneban időzött sokat és valahányszor hazatért, mindig hozott magával néhány képet, melyek kimagaslottak a műcsarnoki tárlatok anyagából. Poll Hugó békében Aradon is kiállította több híres képét, melyek akkoriban nagy feltűnést keltettek. Temetése holnap megy végbe Budapesten.

A magyar óceánrepülők ma délután elindultak Európa felé

A Justice for Hungary az óceán felett — Találkozás Endresz György és Magyar Sándor pilótákkal — Magyarok Detroitban

Az Aradi Közlöny tudósítója a „Justice for Hungary” elindulásánál

A magyar Óceánrepülők ma délután három órakor elindultak Európa felé. Ezzel az eseménnyel kapcsolatban érdekes az alábbi riport, amelyet Razel László, az Aradi Közlöny detroiti tudósítója küldött be. Razel, aki jelen volt a „Justice for Hungary” Detroitból való startjánál, a következő riportban számol be az elindulás izgalmairól:

Hosszas készülődés után végre elindultak a „Justice for Hungary” pilótái, Endresz György és Magyar Sándor, Detroitból a Ford airportról, hogy a közeljövőben megkezdjék óceánrepülésüket.

A start előtt való este együtt voltam a pilótákkal, akik rendkívüli bizalommal tekintettek utjuk elé. Tudtam, hogy a start 1 óra reggeli órákban történik meg és ezért nem is gondoltam arra, hogy még találkozni fogok velük. A késő esti órákban vettem búcsút tőlük és sok szerencsét kívántam utjukhoz.

Másnap reggel nagybátyám telefonja vert fel álomból. Arról értesítettek, hogy a start még nem történt meg és így én is jelen lehetek az indulásnál. Azonnal beteljesítettem a Szabadság című magyar lap szerkesztőségébe, akinek szerkesztőjével, Kertész Ernővel megállapodtunk, hogy egy órán belül indulunk. Kertész Pista barátommal, aki szintén aradi származású, indulok el filmet venni gépembe és egy fél óra múlva már a másik Kertészszel együtt robogunk a Ford airport felé.

Amikor a repülőterre érünk, még nincs kint a gép. Bemegyünk a hangárba, ahol azonnal feltűnik a „Justice for Hungary” hatalmas vörös-fekete teste. A start, hogy úgy mondjuk, inkognitóban történik, de ennek ellenére Detroit kitűnő újságírói megszimatozták azt és a „Detroit News”, „Times”, „Free Press” riporterei már ott ácsorognak a hangár körül. Néhány szót váltok az egyik pilótával, Magyar Sándorral, miközben azon vesszük észre magunkat, hogy máris fényképeznek.

Az aradi Prattinger a startnál

Csakhamar már kint van a szabadban a „Justice for Hungary”. Az airporon kívül rengeteg autó és ember áll. Prattinger Ferenc hírlapíró segít a munkálatokban a pilótáknak és mosolyogva mondja:

— Nem egy inget piszkítottam már be ennél a gépnél...

Még egy utolsó búcsú, kézszorítás, szorongéskívánat, good bye és riporterek fényképezőgépeinek kereszttüzeiben elindul a gép. Előbb végigszalad az airporon s megfordulva, ritka szép és gyors starttal emelkedik a levegőbe.

— Biztos gép, jó pilóták — mondják az emberek.

És a „Justice for Hungary” pillanatok alatt eltűnik a tömeg szeme elől. Mi is indulunk...

Degradálják az Arad—zombolyai személyvonatot

Megszüntetik a személyvonatok elsőosztályait.

Annak idején megírtuk, hogy a vasuti vezérigazgatóság azzal a tervvel foglalkozik, hogy az elsőosztályú vasuti kocsikat megszüntetik. Julius 15-től kezdve azokon a személyvonatokon, amelyek olyan vonalakon járnak, ahol gyorsvonatok is közlekednek, nem lesznek többé elsőosztályú kocsik. Ugyancsak nem lesz többé elsőosztályú kocsik azon a helyi érdekű vonatokon sem, amelyeknek nincsen csatlakozásuk gyorsvonatokhoz.

A vasutigazgatóság egyébként elhatározta, hogy a Zombolya és Arad között közlekedő személyvonatot, amelyet a közönség nem használ ki eléggé, vegyesvonattá alakítja át. Ez az elhatározás július 15-én lép érvénybe.

lunk az autókhoz, már Ford új, hatalmas repülőszállodája mellett suhanunk el és robogunk vissza, Detroit felé. Mégis csak biztosabb a földön...

A repülőgépről, amely rádióleadó és felvevő állomással van felszerelve, már jelzi is Magyar Sándor: „Erős ellenszél, de egy óra múlva Cincinnati-ban vagyunk.” Endresz György ugyanis ott élő szüleitől búcsuzik el, onnan pedig New-Yorkon át Newfoundlandba repülnek, ahol megvárják a kedvező időjárást és ekkor kezdődik a második, a nehezebb start 600 gallon (2400 liter) gással. Hogy azonban sikerül-e, a jövő titka...

Elindulnak az óceánrepülők

A magyar Óceánrepülők utjáról egyébként a következő távirati jelentések érkeztek:

Roosewelfieldből jelentik: A Havas távirati iroda jelentése szerint Magyar Sándor és Endresz György ma, közép-európai időszámítás szerint 15.53 perckor elindult a Harbourgratei repülőtérről az Óceán átrepülésére. Az utat, — mint ismeretes — a két magyar pilóta a Justice for Hungary (Igazságot Magyarországnak!) nevű repülőgépen teszi meg. Magyart és Endresz utjáról eddig bővebb jelentések hiányoznak.

New Yorkból jelentik: A Justice for Hungary 350 gallon benzinyaggal indult el útjára, hogy New-Foundlandon még 650 gallon benzint vegyen fel. A két magyar pilóta oly hirtelen határozta el ezt az indulást, hogy a startnál a repülőter alkalmazottain és néhány látogatóján kívül senki sem volt jelen és még a szemtanúk sem sejtették, hogy egy Óceán-repülés startjánál asszisztálnak. Magyar Sándor és Endresz György az indulást akkor határozta el, amikor kedvező jelentést kapott a meteorológiai állomásokról.

A Salamon-házaspár harca a tartásdíjért

Salamon Samu tanár tizezer lej nő- és gyermektartási díjat ad feleségének — Felesége huszonkétezer lejt követel — Az ügyészségen a feljelentés — Salamon Samu nyilatkozata

Általános feltűnést keltett az a bűnvádi feljelentés, amelyet — mint az Aradi Közlöny jelentette — Salamon Samu aradi tanár felesége adott be az aradi rendőrségen különváltan élő férje ellen. A feljelentésben Salamon Samuné azt a vádat hozza fel férje ellen, hogy Aradon lévő ingatlanait értékesíti, a pénzt Magyarországra utalja át, számára a törvényes nő- és gyermektartási díjat nem fizeti, amiből joggal lehet arra következtetni, hogy a tanár — vagyonának értékesítése után — Magyarországra akar távozni. A feljelentést az aradi rendőrség ma tette át az ügyészséghez, amely minden további megjegyzés nélkül Ludosan Constantin vizsgálóbíróhoz küldte át, aki a különös háttérű feljelentésben július 17-én kezdi meg a kihallgatásokat.

Még a kihallgatások megejtése előtt érdekes rávilágítani azokra az indító motívumokra, amelyek alapján a feljelentést Salamon Samuné tette.

Salamon Samu tanár különváltan él feleségétől, azonban a válókeresetet egyik fél nem adta még be a törvényszékhez. Bár törvényes ítélet éppen emiatt egyik félnek sincs a kezében, Salamon tanár különváltan élő felesége részére lakást tart, azonkívül havonként előzetes nő- és gyermektartás címén 7500 lejt fizet ki, ami a lakás bérével együtt havi tizezer lejnek felel meg.

A gyermek jövőjéről is kíván gondoskodni, ezért egyik ingatlanát, amelynek mai forgalmi értéke is egymillió lejnek felel meg, felerészben gyermeke nevére íratta. Azonkívül a gyermeket minden szükséges holmival ellátja, amelynek beszerzésétől úymódon az anya mentesítve van.

Beccapni a közönséget

csak egyszer lehet!!

Nalunk

2 ernyőt kap

egynek az árba! Győződjön meg és látni fogja, hogy mi mindég megtartottuk azt, amit hirdetésekben ígértünk!

A tüztől megmentett ernyőinket minden elfogadható áron árusítjuk!

Transilvania Ernőáruház

(Fischer Eliz-palota.)

Napernyőkben óriási választék!
Javításokat olcsón vállalunk!

Titokban történt a start

A párisi Havas-ügynökség egyébként helyreigazítja első jelentését és eszerint a magyar aviatikusok nem Harbour Grateből startoltak, hanem utjuknak első állomása Harbour Grate. A start Roosewelfieldből történt.

Budapesti jelentés arról számol be, hogy a magyar Aeoro Szövetséghez ma már megérkezett Czapáry alezredesnek, az Aeoro Szövetség hivatalos kiküldöttének első távirata, amely szerint az „Igazságot Magyarországnak” július 13-án, amerikai időszámítás szerint délután 10 órakor, míg európai időszámítás szerint délután 4 órakor elindult Óceán-utjára Roosewelfieldből, míg Harbour Grateba való megérkezésük fél egy-re várható.

A feljelentést megelőzőleg dr. Sugár Jenő közvetítésével történt ez a megállapodás és ennek dacára Salamon Samuné most havi tizezer lej gyermektartási és tizenkétezer lej nőtartási követel különváltan élő férjétől, azzal az indoklással, hogy férjének havi hatvanezer lej jövedelme van.

Salamon Samu állításait okmányokkal igazolja és így minden kilátás meg van arra, hogy az egész bűnvádi feljelentést, mint alaptalant, már a vizsgálóbíró visszautasítja.

Salamon Samuné különben ma nyilatkozatot küldött be, amelyben kijelenti, hogy a bűnvádi feljelentésében előadottak fedik a valóságot és erre tanui, valamint okiratai vannak. Törvényes nő- és gyermektartási igényének érvényesítésével lévén szó, tehát zsarolást nem akart elkövetni.

Ujabb kommunista letartóztatások

Liceumi tanulókat is letartóztatott a sziguranca.

Chisenevből jelentik: A chisenevi sziguranca tegnap letartóztatott egy kommunista agitátort, akinél hatalmas mennyiségű izgatató iratot találtak. A nyomozás során kiderült, hogy a letartóztatott neve Mendel Freitmann, aki tagja a moszkvai Kom. Intern.-nek. A letartóztatott kommunista éhségstrájkot kezdett. — Romaniban szintén kommunistákat fogott a rendőrség. Letartóztatottak az állami liceum négy tanulója: Hanzu Zachariet, Eranima Stefanescu, Belu Brunsteint és Marcu Hierzet, akikről a sziguranca azt hiszi, hogy egy kommunista sejt tagjai.

Izgalmas életmentés a Maroson

Egy újságíró kimentett egy öngyilkos nőt.

Izgalmas életmentés játszódott le vasárnap a Maros partján. Flora Jánosné Str. Aurel Suciu 3. szám alatti lakos öngyilkossági szándékából a Marosba ugrott. A folyónak ezen a részén kevesen sétáltak úgy, hogy Florea Jánosné már-már el is merült, amikor a parton feltűnt Frottnel Sándor, több bucurés.ii lap aradi tudósítója, aki a Marosba vetette magát és hosszas küzdelem után sikerült az életunt asszonyt kimentenie.

Flora Jánosné kocsival a kórházba szállították, ahol csakhamar sikerült magához téríteni és ekkor a rendőrség emberei kihallgatták. Az asszony vallomása szerint tettének oka az volt, hogy férje részeges és minden pénzét az italra költi. Így ebben a hónapban már nem tudták kifizetni házbérüket és ezért házigazdája lefoglalta összes ruháit. Florea Jánosné ez keserítette el annyira, hogy elhatározta, hogy megváltik életétől és a Marosba veti magát.

Hofer Kunó gyilkosa a bíróság előtt

A vádlott nő elegáns és rendkívül nyugodt.

Churból jelentik: Emlékezetes, hogy január 9-én Sanct-Moritzban Simone Boulter angol hölgy megölte dr. Hofer Kunó bécsi egyetemi tanárt s közismert író. Dessewffy Ilona grófnő férjét. E gyilkosság okai mindvégig tisztázatlanok voltak és a nagy feltűnést keltett ügy főtárgyalását általános érdeklődés előzte meg. A vádirat arra kéri a bíróságot, hogy mondja ki bűnösnek Simone Boulter erős felindulásban elkövetett emberölés bűntettében és 4—8 évi fegyházbüntetéssel sújtsa. Kéri a vádirat a gyilkosnő polgári jogainak tíz évre való felfüggesztését és kitiltását az országból. A főtárgyalás ma délelőtt tíz órakor kezdődött meg. Miss Boultert az elmeegógyintézetből két apáca vezette elő, ugyanis nemrégiben megfigyelés végett ide utalták be. A bíróság elnöke Ganzoni, volt cantoni elnök, Sanct-Moritz polgármestere. A vádlott elegánsan, fekete-fehér ruhában van öltözve és rendkívül nyugodt. A vádirat felolvasását tíz órakor kezdték meg és az fél tizenkettőig tartott. Azután Miss Boulter kihallgatását következett, ami azonban nagyon nehezen haladt előre, mivel az asszony nem tud németül csak franciául és angolul, s így tolmács igénybevétele vált szükségessé.

— Hofert azért öltem meg — mondotta Miss Boulter, mert ez az ember rendkívül sok szenvedést okozott nekem. Hofer szakítani akart velem és az utolsó este is hiába könyörgöttem neki, hogy ne taszítson el, tántoríthatatlan maradt. Ekkor elővettem revolveremet és rálöttem, majd pedig magam felé fordítottam a fegyvert, azonban a revolverben ekkor már nem volt golyó. Rendőrségért akartam telefonálni, de közben elvesztettem eszméletemet.

A tárgyalást délben szakították félbe és előreláthatólag három napig fog tartani. Az orvosi szakvéleményeket figyelembevéve, enyhe ítélet várható.

A Galló-féle gyújtogatási ügy a temesvári Tábla előtt

Uj tanukat jelentettek be az érdekeltek — Bizonyítás kiegészítése végett áttették az iratokat az aradi törvényszékhez

A temesvári tábla Pavelescu-tanácsa ma tartotta a tárgyalást Galló János bankotai kereskedő ismert gyújtogatási ügyében. Mint emlékezetes, az aradi törvényszék Galló Jánost annakidején gyújtogatás miatt két évi fegyházra ítélte, s ezzel az ítélettel az érdekelt biztosítók mentesítve lettek a közel öt millió lejt kivevő tüzbiztosítási díj kifizetésétől.

A temesvári táblánál a védelem részéről Botez Dimitrie temesvári és Hoffmann Lajos dr. aradi ügyvédek jelentek meg, míg a biztosító társaságok négy bucuresti-i ügyvédet delegáltak. A tárgyalás közel két órán keresztül tartott, amelyen a védelem alaki kifogásokat és

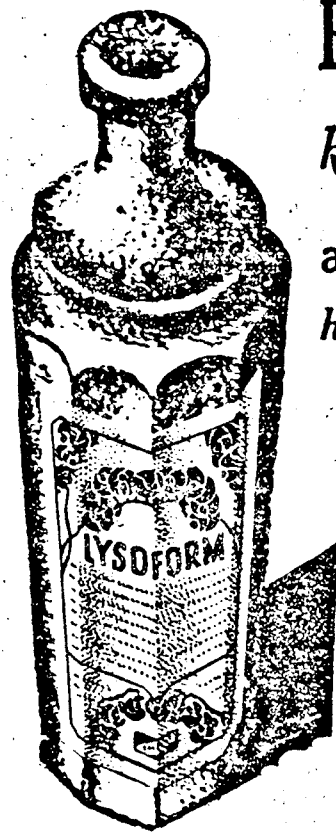
semmisségi okokat terjesztett a bíróság elé. A bíróság helyt adott az előterjesztésnek s ugyan akkor meghallgatta a biztosító intézetek előterjesztését is, amelyek hasonlóan a védelemhez, tanukat jelentettek be, akikkel a bizonyítás kiegészítését kívánták megejteni. A tábla az előterjesztéseknek helyt adott és elrendelte, hogy az ügyre vonatkozó iratokat a bizonyítás kiegészítése végett az aradi törvényszékhez küldjék vissza, amely egy a védelem, mint a biztosítók által bejelentett tanukat az iratok kézhezvétele után kihallgatja. Ennek megtörténtével a tanuvallomásokat a táblához küldik vissza, a mely újabb főtárgyalást tűz ki a régen huzódó gyújtogatási ügyben.

Fiatal házas nőknek különösen

kellene egészségükre ügyelniük -

a LYSOFORM

használatát különösen indokolt

A legnagyobb zavarok, amelyek egy nő életét megrövidítik báját szétrombolják, igen gyakran arra a tévhitre vezethetők vissza, hogy szappan és víz elegendők az intim toaletthez. Nem elegendők. A specialisták meg fogják Önnek mondani, hogy egy jó fertőtlenítőszer okvetlenül szükséges a női toaletthez.

Lysiform biztos bacillusölő — a typhus, kolera, disenteria halálos csirait néhány pillanat alatt megöli. Amellett teljesen ártalmatlan a finom és kényes szövetek számára.

Lysiformot csakis sötétüld üvegekben árusítanak. Aki Lysiformat kimérve ajánl, félre akarja Önt vezetni.

Lysiform

Bonyodalmak a Banca Nationala kormányzói állása körül

A Kamara elé kerül az ügy — Anghelescu nem vonta vissza lemondását

Bucurestiből jelentik: A Banca Nationala kormányzói széke körül támadt bonyodalmak még mindig nem rendeződtek. Anghelescu nem hajlandó elfogadni a kormány ajánlatait és Burillianu sem hajlandó a kiegyenlítő megoldást magáévá tenni. Az ügy minden valószínűség szerint ma a Kamara elé kerül. A

néppárt egyik tagja fogja a nemzeti bank kormányzói széke körüli zavarokat szóvá tenni. Az Ordinea értesülése szerint Buzdugan, a nemzeti bank egyik igazgatója felkereste Mihalachet, akit arra akar felkérni, hogy intervniáljon Anghelescunál abban az irányban, hogy a bankkormányzó vonja vissza lemondását.

A lippai tragédia két áldozata

Laglerné súlyos betegen fekszik a lippai kórházban. Hogyan történt Antoche Demeterné tragikus halála? A temesvári ügyészség felfüggesztette az eljárást

Egyedül az Aradi Közlöny számolt be arról a megdöbbentő tragédiáról, amely Lippán játszódott le és amelynek halálos áldozata Antoche Demeterné közismert uriasszony volt. A tragédia nagy megdöbbenést és részvétet váltott ki úgy az áldozat hozzátartozói, mint Laglerné iránt is, aki egy szerencsétlen véletlen következtében a tragédia okozója lett. A tragikus esemény első látában a hatóságok az áldozat nevét hibásan közölték, az csak vasárnap került nyilvánosságra, hogy a tragédia áldozata Antoche Demeterné. A tragédiáról egyébként a következő újabb részleteket jelenti tudósítónk:

Csak most utóbb derült ki, hogy Antoche Demeterné, amikor szomszédjához, Lagler főtanácsosnéhoz átment, már rosszul érezte magát és érezte, hogy a malária roham ismét erőt fog venni rajta. Laglerné, akinek rosszullétről panaszkodott, mint annyiszor, most is előkészítette a kis dobozt, amelyben a chinint

tartotta. Amikor aztán Antochené tényleg rosszul lett, Laglerné az előkészített dobozba adott be neki orvosságot.

A szerencsétlen Antoche Demeterné abban a pillanatban, amikor a port bevette, összeesett és rövid pár pillanat múlva meghalt. Mint utóbb kiderült, Laglerné véletlenségből a chinin helyett strichnint adott legjobb barátjának, még pedig oly nagy adagot, amely tíz ember elpusztítására is elegendő lett volna. A strichnint egyébként Laglerné férje régebben duvadak ellen használta, azonban most, hogy már nem volt szüksége rá, az éjjeli szekrénynek egy zugába tette. Takarítás közben, valami szerencsétlen véletlen folytán kerülhetett a strichnines doboz az éjjeli szekrény fiókjában előbbre, nev, hogy az Laglerné keze ügyébe került és chinin helyett annak tartalmát adta be.

Előbbi tudósításunkban beszámoltunk arról, hogy Laglerné a borzalmas tragédia megtörténte után beutazott Temesvárra és önként jelentkezett az ügyészségen, ahol azonnal meghallgatását. A szerencsétlen asszony kihallgatása alkalmával többször is elájult és idegrohamokat kapott, úgy, hogy kihallgatását több ízben is meg kellett szakítani. Az ügyészség végül is úgy döntött, hogy Laglerné ellen az eljárást egyelőre felfüggeszti.

A megviselt uriasszonyt még a tegnapi nap folyamán visszaszállították Lippára, ahol a kórházban helyezték el, mivel idegrohamal többször is megismétlődtek. Lippa társadalma még mindig a megdöbbentő tragédia hatása alatt áll.

Az aradi mozik mai műsora

Negyed 8 és negyed 10 órakor.

CENTRAL MOZGÓ: Premier, ITT A TAVASZ. Elsőrangú filmoperett. A főszerepekben: Bernice Claire, a Newyorki Metropolitan Opera-house művésznője és Alexander Gray.

SELECT MOZGÓ: Nincs előadás.

H I R E K

Hearst, az amerikai ujságkirály fia Budapesten

Beszélgetés a fiatal Hearst-tal.

Budapestről jelentik: Vasárnap hajnali öt órakor egy remek Peckard-kocsi állt meg a Duna-palota előtt. A kocsiból három ur és egy hölgy szállt ki: **John R. Hearst**, az amerikai ujságkirály huszonkétéves fia, felesége: **Dorothy Hart Hearst**, **Samuel Paley**, a Columbia Broadcasting társaság elnöke, valamint **Lawrence Wise Lowmann**, ugyanezen a rádiótársaságnak alelnöke.

Az Aradi Közlöny munkatársa ma este beszélgetett a Duna-palota halljában a fiatal Hearsttal és Mr. Lowmannal.

— Feleségemmel együtt június 3-án szálltam partra az angliai Southamptonban. — mondotta a szőke, kékszemű, rokonszenves fiatalember.

A továbbiakban elmondotta, hogy öten vannak testvérek, ő a harmadik fia az ujságfejedelemnek. Különböző az összes Hearst testvérek fiúk, egyetlen nővérük sincs.

— Én — mondotta tovább — a Hearst magazinok elnöke vagyok.

— Hány magazint ad ki a Hearst-tröszt? — kérdeztük.

Kicsit elgondolkozik és habozva válaszolja: — Tizenkettőt.

De Mr. Lowmann közbeszól:

— Tizennégyet.

Mondani sem kell, Budapesttől el vannak ragadtatva. Nagyon dicsérik a bécs-budapesti utat is, amely mint mondják, igazán elsőrendű.

Ezután Mr. Lowmann közli velünk, hogy ő nem szórakozásból, hanem üzleti okokból vállalkozott az európai utra. Mint az egyik legnagyobb amerikai rádiótársaság exponense, tárgyalásokat folytat az európai rádiótársaságokkal a műsorcsere rendszeresítése érdekében. Ebben az ügyben egyébként kedden fog megbeszéléseket folytatni a magyar rádió igazgatójával.

Unósonno állapítják meg, hogy nagyszorúan érzik magukat. Négy-öt napig feltétlenül Budapesten maradnak, aztán Velencébe randulnak le, onnan pedig Salzburgba utaznak, hogy jelen legyenek az ünnepi játékokon.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Tuynomóan derült, meleg idő várható, helyenként felhőzettel.

— **A temesvári interimár-bizottság.** Temesvárról jelentik: A temesvári prefektúrához ma reggel érkezett belügyminiszteri távirat közli a város interimár-bizottsági tagjainak névsorát, amely a következő: elnök Grosoranu Cornel dr. ügyvéd, alelnök Faur Livius mérnök, iparfelügyelő, tagok: Mardan Dionis mérnök, dohánygyári igazgató, Craciun György dr. orvos, Prochaska Ede malomtulajdonos, Olariu Péter iparos, Engels Béla dr. orvos, Nyiri Jenő bankigazgató és Vuchetich Endre dr. lapkiadó.

— **A Graf Zeppelin Bécsben.** Bécsből jelentik: Vasárnap délelőtt Bécsbe érkezett a Graf Zeppelin, ahonnan elindult ausztriai körrepülésére. A repülőtérre nagy tömeg tördült ki és a hőségben százan lettek rosszul a szokatlan melegtől. A városból eddig egy halálos balesetet is jelentettek. Egy fiatalember, aki a Zeppelint a hajnali órákban látni akarta, lakóházának tetjére mászott, ahol érintkezésbe jutott az erős áramvezetékkel és holtan zuhant az ucca kövezetére.

— **Áthelyezések az aradi pénzügyigazgatóságban.** Az aradi pénzügyigazgatóságra ma miniszteri leirat érkezett, amely különböző áthelyezésekről inézkedik. A miniszteri leirat szerint Dajbukát Antal, akit előzőleg Ploestibe helyeztek, most ismét az aradi pénzügyigazgatósághoz osztották be szolgálatára. Printz Győzöt, aki pénztárnoki minőségben működött az aradi pénzügyigazgatóságon, Oravicára helyezték osztályfőnöknek. Két ellenőrt is elhelyeztek az aradi pénzügyigazgatóságról. Így Bonatiu Jánost Csikmegyébe, míg Bugariu Jánost a bucaresti-i pénzügyigazgatósághoz helyezték.

Holnap életbelép a csendrendelet Aradon

Nem kell tanácsi határozat és miniszteri jóváhagyás. Egy váratlan intézkedés

Aradváros vezetősége nemrégiben csendrendeletet dolgozott ki, amelyet az **Aradi Közlöny** az elmúlt héten részletesen ismertetett. Ezt a rendeletet, mint az összes városi szabályrendeleteket, a város vezetősége a tanács elé akarta terjeszteni jóváhagyás végett. A tanács jóváhagyása után a szabályrendeletet a törvény értelmében fel kellett volna terjeszteni a belügyminisztériumba jóváhagyás végett és így az csak ezután léphetett volna érvénybe.

A város vezetősége azonban látta, hogy a tanács élete bizonytalan, hogy azt nem sikerül összehívni, vagy ha össze is hívják, nem engedik megtartani, valami módot keresett arra, hogy a csendrendeletet életbe léptesse, annál is inkább, mert azt nagyon sokan sürgették. **Raicu Aurel dr.** alpolgármester ekkor rendkívül érdekes megoldást talált a csendrendelet megvalósítására.

— **Elítélt kommunista képviselő.** Pozsonyból jelentik: A pozsonyi bíróság előtt már napok óta tárgyalják Major kommunista képviselő ügyét. Major ellen ugyanis az volt a vád, hogy a neimeskosuti halálosvégű csendőrlövöldözésnél megakadályozta a csendőrséget kötelességének teljesítésében. Az ügyben ma hirdettek ítéletet és Major képviselőt nyolc havi fogházra és 2000 korona pénzbüntetésre ítélték.

— **Betiltott német lap.** Münchenből jelentik: A berlini rendőrség három hétre betiltotta Hitler „Völkischer Beobachter” című lapját.

— **Felrobbant léghajó.** New-Yorkból jelentik: A Mayflower amerikai léghajó vasárnap éjjel Canas Cityben felrobbant és elégett. A léghajó vezetője súlyosan megsebesült, míg a legénység és az utasok könnyebb sérüléseket szenvedtek.

— **Megszökött a fegyházából három rablóvezér.** Jassyból jelentik: A Jassy-i fegyházából tegnap megszökött három veszedelmes rablóvezér: Costica Gheorghe és két társa. A csendőrség nagy eréllyel nyomoz a szökevények után.

— **Agyonlőtt fatolvaj.** A paulisi csendőrök ma jelentette az aradi ügyészségnek, hogy Hans Ilés kladovai erdőőr tegnap agyonlőtte Dumitru György 35 éves drauci lakost, aki állítólag fát akart lopni az erdőből. A fatolvaj az erdőőr felszólítására nem állt meg, mire az utána lőtt és a golyó halálosan találta Dumitrut. A csendőrség a gyilkos erdőőrt letartóztatta, az áldozat holttestét felhonocták.

— **Hirtelen halál.** Ma jelentették az ügyészségnek, hogy Bokár Pál református lelkész, akit vizet akart meríteni a paróchiája udvarán levő kútból, hirtelen összeesett és meghalt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy szívszélhűdés ölte meg a 60 éves lelkészt.

— **Az aradi Magyar Párt ifjusági leánytagzata szombaton este rendezte meg első társasvacsoráját a Magyar Otthon helyiségében.** A vacsorán, mely 9 órakor kezdődött, mintegy 200-an vettek részt és az aradi magyarság minden rétege képviseltette magát. Vacsora után tánc következett, mely a legjobb hangulatban a reggeli órákban ért véget.

— **Erős, vérbő, kövér emberek számára a természetes „Ferenc József” keserűviz naponként való ivása a legkisebb erőlködés nélkül könnyű és rendes bélműködést biztosít.** Számos szakorvosi jelentés bizonyítja, hogy a **Ferenc József** viz szív- és idegbajosoknak, vese- és eukorbetegeknek, valamint köszvényben és csuszban szenvedőknek is nagyon jót tesz s ezért méltán megérdemli a legmelegebb ajánlást. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Halálosan leorrázta magát egy tiz éves leány.** Mózer Tódor tiz éves Zseni nevű leánya ma délelőtt egy forró vízzel telt fazekat rántott magára és oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy rövid kínlás után belehalt sérüléseibe. Az ügyészség elrendelte a vizsgálatot annak megállapítására, hogy a leányka haláláért kit terhel a felelősség.

A közigazgatási törvény egyik rendelkezéseinek értelmében ugyanis a polgármesternek jogában áll különböző rendeleteket kibocsátani, így köztük a csendrendeletet is, anélkül, hogy azt a tanács elé kellene terjeszteni. Ennek egyetlen feltétele az, hogy a csendrendeletet kifüggeszték és ha azt a kifüggesztéstől számított tiz napon belül nem felelőzik meg, úgy az életbe léphet. Raicu dr. alpolgármester tehát a csendrendeletet tiz nappal ezelőtt kifüggesztette a városházán. Eszerint tehát a csendrendelet már a holnapi nappal életbe lép, a város vezetősége elrendeli annak végrehajtását, a rendeletet ki fogják nyomtatni, kifüggesztetik a kávéházakban, vendéglőkben és kocsimákban és kiragasztják a plakátoszlopokra is. Arad tehát gazdagabb lett egy rendelettel anélkül, hogy azt meg kellett volna a tanácsnak szavaznia és anélkül, hogy azt jóváhagyta volna a miniszter.

Gyanus körülmények között meghalt Agya község leggazdagabb leánya

Tiltott műtét áldozata lett.

Néhány héttel ezelőtt az aradmegyei Agya község egyik leggazdagabb gazdájának leánya gyanus körülmények között meghalt. A bevezetett csendőrségi nyomozás alapján az ügyészség elrendelte a boncolást, amely nemvárt eredménnyel fejeződött be. A fiatal, 18 éves leány ugyanis anyai örömei elé nézett s hogy magzatától megszabaduljon, egy kisjenői szülésznőt, **Pocol Zsófiát** kereste fel, aki tiltott műtétet hajtott rajta végre. A szülésznő a műtétet, amint a boncolás megállapította, valami rozsdás szurószközettel végezte, amellyel a szerencsétlen leány belső részeit összeronsolta.

A műtét következtében aznap éjjel vérmérgezés lépett fel és a leány borzasztó kínok között a reggeli órákban kiszenvedett. Az aradi ügyészség utasítására a csendőrség letartóztatta a helyszínen Pocol Zsófiát, aki azonban dr. **Lőrinczy Gyula** ügyvéd utáni orvosi bizonyítvánnyal igazolta, hogy ágybanfekvő beteg. Most épült fel és a csendőrség az aradi ügyészségre állította elő, ahol Ludosan vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte. **Lőrinczy dr.** a szülésznő védője ma beadványt intézett az aradi ügyészséghez, amelyben hivatkozott arra, hogy Pocol Zsófia, aki 65 éves elmúlt, gyógyíthatatlan szervi betegségben szenved, ezért kaució ellenében kérte szabadlábra helyezését.

— **Összel tart nagygyűlést az Erdélyi és Bánati Országos Izraelita Iroda.** Tiz éve annak, hogy az impériumváltozás következtében a Magyarországi Izraeliták Országos Irodájától elszakadt Erdély és Bánát kongresszusi és statusquo alapon álló hitközségei megalakították az Erdély-Bánati Országos Izraelita Irodát, mint a hitközségek szövetségét. Az akkori alapítók között szerepeltek gr. Adorján Armin, dr. Fischer József, dr. Schütz Henrik, dr. Vértés Adolf, valamint dr. Eisler Mátyás és dr. Kucskeleti Lipót főrabbi. A szervezet rendkívül sok aktuális, a hitközségeket és az egész zsidó társadalmat érintő és érdeklő ügyekről fog beszámolni az ez évi nagygyűlésen, melyet az összes hitközségek delegátusainak részvételével ősszel fognak megtartani Brassóban.

— **Szélhámós suszter.** Arról a furfangos szélhámosság sorozatról legutóbbi számában beszámolt az Aradi Közlöny, amelyen Knall Károly aradi suszter követett el. Knall ugyanis is munkafelügyelősi belső titkárnak adta ki magát és ezen a címen több jómódu aradi idegen állampolgártól elvette utlevelét azzal, hogy kicszközi azoknak további itt tartózkodását. Az utlevelekkel együtt természetesen több ezer lejt is elvitt és aztán többet nem jelentkezett. Knallt ma szállították át az ügyészségre, ahol a vizsgálóbíró letartóztatásba helyezte.

Olvas Ön?

KERPEL-nél 40 lejes havi díjért az összes újdonságokat olvashatja!

Bomba robbant a Remarque-film előadása alatt

Tönkrement a mozi előcsarnoka.

Frankfurtból jelentik: Vasárnap este a frankfurti Roxy-filmpalotában Remarque „Nyugaton a helyzet változatlan” című filmjét adták, amikor is a foyerban robbanás következett be. Egy gránátot helyeztek itt el, amely az előadás alatt robbant fel. Emberéletben nem esett kár, azonban a foyer tönkrement.

Szerencsétlenség a zimándi templomjavításnál. Zimándközről jelentik: Súlyos szerencsétlenség játszódott le ma az aradmegyei Zimándköz községben. A falu templomát ugyanis most renoválják és a szerencsétlenség a templomban történt. Egy összeácsolt állványon a templom belsejében hat munkás végezte a renoválási munkálatokat, amikor az állvány egyik kapcsa váratlanul kiesett, a gerendák megcsuszta és néhány pillanat alatt az állvány összedőlt és a rajta lévő embereket magával rántotta. A munkások közül négy könnyebben sebesült meg, míg Nagy László és Kozma Béla súlyos sérüléseket szenvedtek. Az utóbbinak két bordája törött el. Mindkettőjüket bevizitották az aradi közpórházba. A könnyen végzetessé válható szerencsétlenség híre nagy meglepetést keltett a faluban.

Férjes asszonynak nem szabad huszártiszttel sétálni. Érdekes ítéletet hozott az elmúlt napokban a budapesti törvényszék. Egy közismert vállalkozó válókeresetet nyújtott be felesége ellen, amelyben felemlítette azt is, hogy felesége a nyilvánosság előtt többször is mutatkozott egy huszártiszti társaságában, a ki őt gyakran kísérgette. Felhozta azt is, hogy az asszony a huszártiszttel cukrászdába járt és cukorkát is elfogadott tőle. A vállalkozó ezen az alapon kérte a házasság felbontását, mivel szerinte ez az eljárás alkalmatlan volt arra, hogy felesége női hírnevét homályba borítsa. A bíróság helyt adott a vállalkozó keresetének, a házasságot az asszony hibájából felbontotta. A törvényszék indokolása szerint férjes asszonynak nem szabad huszártiszttel kísérgetni magát, vele cukrászdába járni és tőle cukrot elfogadni, mert ezzel házassági köteleességét súlyosan megsérti.

Egy főesperes halálos veszedelemben. Vasárnap este Sátoraljai hely közelében a vonat majdnem halálra gázolta dr. Domján Elek evangélikus főesperest, aki Kisvárdáról hazatérőben kocsin hajtott városi lakására. Amikor a kocsi a vasuti átjáróhoz ért, hirtelen szemben találta magát a közeledő vonattal. A főesperes, hogy életét megmentse, kiugrott a kocsiból, azonban olyan szerencsétlenül, hogy ruhája beleakadt az egyik kerékbe, ő pedig rázuhant a közeledő vonat elé a sínekre. A járókelők között óriási pánik keletkezett, azonban egy pályőr, aki nem vesztette el lélekjelenlétét, odaugrott és az utolsó pillanatban elkapta a közeledő mozdony elől a főesperest és egy másodperccel később a vonat már el is száguldott mellettük. A főesperesnek az ijedségen kívül nem történt komolyabb baja.

Kerékpártolvaj. Az aradi rendőrségre ma előállították Bone Mihályt, aki az uccán egy biciklit lopott. A rendőrség megindította Bone Mihály ellen az eljárást.

Botrány a ligetben. Különös botrány játszódott le az elmúlt este a liget mellett levő Szabó Imre-féle vendéglőben. A vendéglőben ill: Leucuta és Chirila detektív is, akik arra lettek figyelmesek, hogy Dodea Miklós 22 éves ember, aki jelenleg Szalontán tölti ki katonai évét, többeket megfenyegetett a vendéglőben. Majd pedig Kisházi András rovtömlőtűt egyén Leucuta detektívhez lépett, akit szőbejleg inzultált és többször is szidalmazott. Kisházi követte Dodea Miklós is, aki szintén szidalmazni kezdte a detektívet. A két ember többszöri figyelmeztetés után sem volt hajlandó a szidalmazást abbahagyni úgy, hogy mindkettőjüket közbotránv. okozásért előállították a rendőrségre.

Kitüntetést kapott Crisan György volt államtitkár

A mai audiencián öfelsége átnyújtotta a magas kitüntetést — A királyi gesztus rehabilitálta a megvádolt politikust

Bucurestiből jelentik: Az uralkodó a mai napon kihallgatáson fogadta Crisan György volt államtitkár, aradi ügyvédet, aki a közelmúltban kompromittálólág keveredett bele a brassói Cetatea bank ügyébe és a vizsgálóbíró le is tar-

tóztatta. A legmagasabb helyen — úgy látszik — rehabilitálni kívánták, amennyiben az uralkodó az audiencia végeztével az I. Ferdinánd-rend parancsnoki nagykeresztjét adományozta neki. A kitüntetés politikai körökben általános feltűnést keltett.

Vilmos excsászár támadja Franciaországot

és kijelenti, hogy tulságosan „üzleti szaga” van a Hoover-tervnek — „Németország nemsokára újra a Hohenzollern-házé lesz,” mondja az excsászár

A Neues Wiener Journal vasárnapi száma szenzációs nyilatkozatot vesz át a berlini Tempoból. A cikk szerint a párisi „Paris Midi” egyik tudósítója, amerikai riporternek adva ki magát, bejutott Vilmos excsászár doornai kastélyába és hosszabb beszélgetést folytatott az excsászárral a Hoover-tervről.

Vilmos excsászárnak igen rossz véleménye van Amerika óriási jelentőségű gazdasági és világpolitikai tervéről.

— Én nem várok sokat ezektől a gesztusoktól — mondta az excsászár — és tulságosan üzleti szaga van az egésznek. Az amerikaiak nem ismerik Németországot. Németország valamennyi nemzet között a leghasznosabb és legnagyobb és remélem, hogy ez a mai kritika végre-valahára ki fogja nyitni a szemüket...

A jövőre terelődött ezután a szó. Arról beszélt a riporter és az excsászár, hogy vajon mi lesz Európával?

— Én már öreg vagyok, de a Hohenzollernek vére mindig rendelkezésére áll Németországnak, ha Germánia szebbé és nagyobbátételéről van szó! — mondta nagy páthosszal az excsászár, aki

azután kijelentette, hogy Amerikának és Európának fogalma sincs azokról a veszélyekről, amelyek Németországot fenyegetik — elsősorban a kommunizmust, másrészt pedig a sárga veszedelmet kell ezalatt érteni.

A franciákra igen haragszik az excsászár. Szerinte ők a bűnösök abban, hogy Európa idáig jutott, mert ahelyett, hogy erősítenék Európát, széttagolják a népek erejét. Pénz utáni hajszájukban éhínségbe kergetik a nemzeteket, Franciaország és Belgium a fehér faj békéjének örök ellenségei...

— De majd mi megleckéztetjük őket — fakadt ki végül is Vilmos excsászár — én naponta fogadok fontos delegációkat, nemsokára Németország újra a Hohenzollerneké lesz és Nagy Frigyes utódjá, a porosz király, tudni fogja kötelességét.

Vilmos excsászár harcias, kardcsörtető nyilatkozata természetesen óriási és kínos feltűnést keltett a világsajtóban.

A Neues Wiener Journal szükségesnek tartja a közölt interjúhoz azt a megjegyzést fűzni, hogy a nyilatkozat valódiságáért a Paris Midi-t, illetve a Tempo-t terheli a felelősség. Ezt tesszük mi is!

Az angol külügyminiszter párisi és berlini utazása

A német fővárosban csatlakozik az angol miniszterelnökhöz

Londonból jelentik: Henderson angol külügyminiszter holnap reggel Párisba utazik, ahol két napig marad. Henderson ez alatt az idő alatt a francia kormány meghívására meg fogja látogatni a gyarmatügyi kiállítását is. Az angol kül-

ügyminiszter csütörtökön Berlinbe utazik, ahol csatlakozik MacDonald miniszterelnökhöz. MacDonald pénteken indul repülőgépen Londonból és Berlinbe délután érkezik meg, ahol a két államérfiú fontos tanácskozásokat folytat le.

Hamiskártyások. Vasárnap délelőtt előállították az aradi rendőrségre Kovács Pétert, aki az Oboron megkísérelte az egybegyűlt gazdákat a „hol a piros, itt a piros” játékkal becsapni és így sikerült is neki a gazdáktól 1500 lejt kicsalni. Kovács Pétert kihallgatása után ma átszállították az ügyészségre, ahol előzetes letartóztatásba helyezték.

Halálataposták a lovak. A morodai csendőrség ma jelentette az ügyészségnek, hogy Sarb Mihály morodai gazdálkodó buzaföldiéről kocsijával a learatott buzát szállította be. Eddig még ki nem derített okból a lovak közé esett, amelyek halálataposták a szerencsétlen embert. Holttestét a falubeliek találták meg. Az ügyészség — mivel büntény nem forog fenn — az engedélyt a temetésre megadta.

Orvosi hír. Dr. Fr. Sándor külföldről visszaérkezett, ismét rendel. Str. Gajdu 11.

A nagyváradi róm. kath. püspöki „Szent József árva- és fiúnevelő intézet” az 1931-32. tanévre felvesz elemi iskolába, a liceum magyar tagozatába és a társulati felsőkereskedelmi iskolába járó, elsősorban római katolikus vallású, fizető növendékeket is. A nevelést és felügyeletet egyházmegyei papok látják el. A növendékek házi oktatásban is részesülnek. Prospektust kívánatra küld az intézet előjárósága, Oradea, Str. Bratjanu 7.

„Az Új Idők”-ben Herczeg Ferenc szépirodalmi hetilapjában ezen a héten sok érdekes cikket találunk. A külföldön élő, nagytehetségű Tereszcsényi György ötletes párisi lejegyzetei, Keresztrejtvény, Kézmunka, A szerkesztő üzenetei, Gasztronómia, Kertészet, Szépségápolás sem hiányoznak. Díjtalan mutatványszámot bárkinek küld a kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrásy-ut 16. Előfizetési díj negyedévre 260 lej, Egyes szám ára 50 fillér.

A gurahonci Unirea pályaavató-mérkőzésén 4:1 arányban legyőzte a világsi Triumph együttesét

Vasárnap délután nivós mérkőzésben volt alkalma gyönyörködni a szép számban megjelent közönségnek. A siriai „Triumph” mérte össze erejét a gurahonti Unireával, győztesként az Unirea került ki 4:1 (2:1) arányban. Góllövők Kubaszeg 2, Kogler és Florea, míg a siriaiak vigasztólját Botea lőtte. A Triumph nem érdemelte meg a vereséget ily nagy arányban, mert egyenlő ellenfele volt a gurahonti Unireának. Lengyel bíró körültekintéssel és szigorúan vezette a mérkőzést, mely szigorúságot a siriaiak levonulással és veszekedéssel tarkítottak. Fenti mérkőzés az Unirea új pályáján játszódott le, a pályaaavató és ünnepély keretén belül.

O A budapesti Törökvis az országos bajnokság középöntőjében 2:1 (1:1) arányban győzte maga alá a Nyíregyházi KASZ csapatát.

O A tatabányai SC a Dunakeszi Magyar-ságot az országos bajnokságok során 4:1 (2:0) arányban megverte és így az országos bajnokság döntője a Törökvis és a Tatabányai SC között fog eldőlni.

Színház — Irodalom — Művészet

A budapesti színházak heti műsora. Budai Színház: Minden este: Vihar a Balatonon. Vasárnap délután: Cs. Sz. K. — Budapesti Színház: Szendáig minden este: Feketeszájú menyecske. Csütörtöktől minden este és jövő vasárnap délután: Békeffy László kabaréja. — Omnia Talkie-kabaré: Kabaré-előadás. (Kezdeté 9 órakor. Vasárnap és ünnepeken 6 és 9-kor.)

A Rothschild-család története

Hatodik közlemény — Egy pénzügyminiszter panamája — Rothschild vasökle — A pápa zsidó bankárja — A nápolyi ház ragyogása — Rendjel-eső — Bismark fenyegetődik — Rothschild deferát — A vaskancellár szavai — A boldogtalan frankfurti — Nincs vérfelfrissülés a családban — A harmadik generáció — Unokatestvérek házassága

Sardiniában Rothschild váratlan konkurenciába ütközik. Hat nagy párisi bankház fogott össze a Rothschildok korlátlan hatalma ellen s azt Olaszországban akarnák először meglékelni. A sardiniai pénzügyminiszter fivérének Párisban kis bankháza van. Az ő révén szerzi meg a Rothschild-ellenes konzorcium az összeköttetést a sardiniai kormányval. A rokoni intervenció folytán a párisi bankárok nyerik el a megbízást a kölcsön placirozására. De Rothschild sem marad tétlen. Miután a sardiniai járadékkölcsönt nagyrészen a francia piacon akarják elhelyezni, Károly párisi fivére segítségével megkontreminalja konkurrencsei közvespekulációját. A Rothschildoknak nem okoz nehézséget a börzei manőver inscenálása. A külföld is felfigyel a járadék-kölcsönöknek a párisi tőzsdén való árfolyamcsökkenésére s az így támadt bizalmatlanság folytán zuhanni kezd az összes európai piacokon a sardiniai kölcsönkötvények kurzusa. A Rothschildok sakkhuzását ezuttal is siker koronázza. A párisi bankesoport nem tudja elhelyezni a sardiniai állampapirokat.

A pápai állam pénzügyei

A nápolyi Rothschild sikeres üzleti tevékenysége folytán a frankfurti zsidó bankárcsalád a pápai ország finanszirozója is lett. A pápai állam abban az időben még önálló terület volt s pénzügyei semmivel sem voltak rendezettebbek, mint a többi olasz hercegségé. Tosti kardinális, a szentszék kincstárnoka a deficit és az államterhek fedezésére külföldről szeretne pénzt szerezni. A Rothschildokat megkerüli és Párisban más bankárokkal akarja megoldani az égetően szükséges pénzügyi tranzakciót. Rothschildéktól régebben egy 5 százalékos kölcsönt vett fel a pápai állam s most Tosti azt reméli, hogy Párisban ezt kedvezőbb feltételű, 3 százalékos kölcsönre tudja majd konvertálni. A párisi tőkecsoport, amely már a sardiniai kölcsönnél érezte a Rothschildok vaskezét, nagyjában feladja a kardinális kondícióit. A legnagyobb titoktartás mellett folyik a tárgyalás az új kölcsön körül.

Rendjelekkel halmozzák el Rothschildot

De Rothschild ügynökei valamiképpen tudomást szereznek róla s amikor a megbeszélések utolsó stádiumában már végleges szankcionálás előtt állanak, Rothschild Károly Rómába utazik és a pápai kincstárnok előtt vétőt emel. A kardinális ugyanis megfélekedzett arról, hogy a Rothschildékkal kötött régi 5 százalékos kölcsön egyik feltétele az volt, hogy a kötvények a Rothschildok bevonása nélkül nem konvertálhatók. A frankfurtiak párisi konkurrencsei a rövidebbet húzzák megint, de Károly nem akarja ki teljesen sikerét, hanem megelégszik azzal, hogy a párisi konzorciummal együtt bonyolítja le a tranzakciót. Ezzel véget ér a nápolyi Rothschildok küzdelme az érvényesülésért Olaszországban, ettől fogva az ő bevonásuk nélkül alig képzelhető el nagyobb állami pénzügylet. A szentszék és az olasz hercegségek rendjelekkal halmozzák el Rothschild Károlyt. Pénzügyi és politikai hatalma néhány év alatt rendkívül megszilárdul s ezzel jelentékenyen megnövekedett társadalmi pozíciója, amiben segítőtársa volt nagy műveltségű felesége, Károly képzettség dolgában semmivel sem mulja felül fivéreit. 30 éves korában levelei még tele vannak helyesírási hibákkal. Mindezek dacára az „öt frankfurti” Nápolyba származott tagja hamarosan a legelső olasz grand-seigneurök sorába lép. Csodás renaissance palotájának kincsekkel dú-

szalonia a korabeli olasz és német művészvilág állandó találkozóhelye. A pazar fényvel és elismert műziséssel rendezett soiréék hatalmas összegeket emésztenek fel. Károly azonban Jamesnél, párisi fivérénél jobban értett ahhoz, hogy ezekben a reprezentációs mulatságokban kerülje a snobizmus látszatát és megőrizze a feünkölt lelki mecenás előkelő és megnyerő allűrjét. Rothschild Károly báró dacára annak, hogy Nápolyban és egész Olaszországban fejedelmi tekintélyt élvezett, nem marad végleg Itáliában. Az 50-es évek elején Frankfurtba költözik főleg azért, mert fiai karrierjének kialakulásában nagyobb fejlődést lát a német tőzsdéket keretén belül, mint a távol fekvő Nápolyban.

Bismark szemrehányásai

Frankfurtban még mindig a legidősebb fivér, Anselm Mayer a hangadó. Az ősi üzlet pultjai körül onyhe, patriarchális tónus uralkodik, szemben a párisi, bécsi, nápolyi bankházak haladó szellemének iramával. A frankfurti Anselm mindamellert nagy pénzeket keres. Londoni fivérével együtt a szabadságharc után átveszi a porosz államkölcsönök irányítását. Anselm fiatalabb fivére gyakran Berlinbe utazik, hogy a porosz pénzügyminiszterrel és más illetékes körökkel megbeszélje az ország létérdekeit érintő pénzügyleteket. Később a berlini A. Meyer bankház képviseli a porosz fővárosban a frankfurtiakat, mert Berlin tőzsdéi élete hatalmas lépésekkel fejlődik s a jószímatu pénzember kellő időben megérezte, hogy ez a város rövidesen tulszárnyalja e tekintetben Frankfurt jelentőségét.

Bécsi fivéréhez hasonlóan, Anselm Rothschild is az arisztokrácia bankára. A nyugati és délnémetországi főurak szinte kivétel nélkül hatalmas kölcsönökkel terhelik meg birtokaikat s a pénzt ehhez Rothschild adja. A német államszövetség pénzeinek megőrzését a frankfurti Rothschildokra bizza. 1852-ben a szövetségi tanács flotta programjának keresztülvitelére Rothschildéktól, a náluk depozált állami pénzek és értékek elzálogosításával kölcsönt akar felvenni. Néhány német állammal együtt Bismark Otto akkor még csak a frankfurti tartománygyűlés tagja, súlyos szemrehányásokat tesz Rothschildnak és kijelenti, hogy amennyiben Rothschild a flotta céljaira szolgáló szövetségi pénzeket visszafordítja a bankházát anyagi kártérítésre fogja kényszeríteni. A 80 esztendő Anselmet rendkívül feligatja ez az incidens, de hirtelen gerjedt haragján erőt vesz józan esze és deferál Bismarknak. Egy évre rá Bismark ajánlására a porosz király udvari bankárává nevezi ki.

Anselm, a kispolgár

Szülvárosában, Frankfurtban nagy tekintélynek örvend Rothschild, dacára annak, hogy a ghetto-beli származását nem titkolja. Anselmet szeretik Frankfurtban, hiúságtól mentes, önzetlen, adakozó embernek ismerik, aki jótékonycélokra nagy összegeket áldoz. Palotája Frankfurt előkelő társadalmának központja, estélyeiről a frankfurti társaság és a diplomáciának egyetlen tagja sem hiányzik. Dacára a nagy összeköttetéseknek, családja előkelő pozíciójának, Rothschild Anselm külsőleg mindig egyszerű, magabavonult kis frankfurti kereskedő típusa marad. Az előkelő arisztokráciával szemben, mely neki lekötözöttje volt, alázatosságát sosem tudta teljesen levetni. Egyszerű irodájának kis szobájában együtt dolgozik tisztviselőivel, reggeltől késő éjjelig, íróasztalánál robotol szakadatlanul üzleti köny-

veinek foliánsai mellett. Egy kortársa így jellemezte Anselmet:

— Egészen a nyakáig lehuzza a kalapját, mely hófehér haját fedi. Nyílt arckifejezését nem rejti el, melyből, ha úgy érzi, hogy figyelik, erőltetett mosolygás tükröződik vissza. Zakkóját nyitva viseli s ujjával gyakran végig tapogatja gombjait; kezét nadrágzsebeiben viseli és aprópénzt csörget.

Az egyhangú családi élet

Közletről nézve nem olyan ragyogó Rothschild Anselm élete, mint azt a későbbi legendák és szindarabok nagy tömege festik. A legidősebb testvér életében boldog, megelégedett sohasem volt. Financziális sikere egy percig sem engedték pihenni, ellenben újabb tervekre ösztökölték. Családi élete egyhangú, örömtelen. Házassága érdekházasság volt, mely atyja határozott kívánságára jött létre. De gyermekei nem születtek s ez egész életét elkeserítte, amely érzés elem-táris erővel csap le Anselmre, a mikor felesége meghal.

Bismark a vaskancellár, ki gyakori vendége volt az öreg Rothschildnak, egy alkalommal a következőkben jellemezte őt:

— Kicsi, sovány, őszbecsavarodó emberke, nemzetségének legöregebb élő tagja, minden gazdagsága dacára koldusszegény. Nincsenek gyermekei, a felesége meghalt, a párisi és londoni levegőről megfertőzött és elkönyezetett rokonoktól van körülveve, akik becsapják és rosszul bánnak vele, vagyonát élvezik, de szeretetet vagy köszönetet nem adnak érte.

A 82 esztendő Anselm Mayer Rothschildot erősen megviseli a sors. Nápolyi és bécsi fivérei meghalnak s ez a csapás mély gyászba borítja. Néhány hónap mulva, 1855. december 6-án meghal a második generáció legidősebb tagja is. Nagy vagyonát és a frankfurti bankházat nápolyi fivérének fiára, Károlyra hagyja.

A Rothschildok nőülési elve

A harmadik generáció, amely az „öt frankfurti” testvért követi, már egészen más fából van. A vagyonalapító Anselm Meyer fiaiban meglobogott a pénz, a hatalom és a tekintélyszerzésnek vágya. Az unokák azonban már fáradtak, jóllakottak; beérkezett pénzarisztokratáknak tartják magukat, akiknek nem feladata, hanem akik csupán az örökséget tartoznak megőrizni. „Nem méltó hozzájuk”, hogy fillért-füllérre halmozzanak, amint azt atvük tették. Az előkelő gesztus, a fényűző életmód, pazarlás életfeltétel szemükben. Kitüntetések zápor-ésőként hullnak feléjük. Külön érdemet az unokáknak nem kell szerezniük többé, mert a Rothschild név fogalomává vált és magnetikus erejével magához ránt mindent, ami tekintély és hatalom. Elvük az, hogy egy Rothschildnak kötelezettségei vannak, de egy Rothschildot respektálni kell, mint az aranyat.

Meyer Anselm unokái tipikus örökösök. Zseni nincs többé közöttük, noha a semmittevők és pénzparlók között még mindig akad a harmadik generációban is néhány kitűnő pénzügyi szaktekintély, aki Európa fővárosaiban szép sikerrel vezeti a Rothschild-ház üzleteit. Megfogadták az öreg Anselm Rothschild tanácsát, hogy a pénz a családba maradjon, tehát egymás között nőülnek. Unokánővérek és unokafivérek kötnek házasságot egymással, friss vér nem vegyül ereikbe.

Dr. S. J.

Jól sikerült parkünnepély az aradi Öregek Otthonában

Lelkes hölgygárda munkálkodott a jótékony-cél érdekében.

Az aradi Öregek Otthonának tágas udvara vidám kacajtól, jazz-muzsikától visszhangzott vasárnap, a késő éjszakai órákig. A Izraelita Jótékony Nőegylet nagyszabású, kitűnően sikerült parkünnepélyt rendezett az Öregek Otthona javára az otthon kertjének fái alatt. Mulatnivágyó ifjuság táncolt a késő éjszakába hajló órákig az épület tágas terraszán, ahol vidáman szólt a jazz-band, csinos hölgyek szolgálták fel a különböző hűltő italokat, ételeket, izletes sütemények, szendvicseket, amit szem és száj megkivánt. A jövedelem azoknak a tisztességben megöszült öreg embereknek javára szolgál, akik szobáik ablaka mögül gyönyörködtek a fiatalság multságában.

Már hetek óta folytak az előkészületek a parkünnepélyre. Az Izraelita Nőegylet agilis tagjai, élükön Grosz Józsefné elnöknővel serény tevékenykedést fejtettek ki a nemes cél érdekében. Az Öregek Otthonának udvarán négy elárusító asztalt állítottak fel. A büffe roskadozott az izletesen elkészített élelmiszerektől. Vértés Henrikné és Münz Mártonné fáradságot nem ismerő igyekezettel szolgálták ki a megjelenteket. Lelkesen segítettek nekik: Kovács Miksáné, Kornis Ödönné, Kornis Arminné, Dan Oszkárné, Kornis Magda, Sándor Béláné, Höflich Béláné, Halpern Miksáné, Szücs Vilmosné, Szász Arturné, Kovács Erzszi, Kovács Sománé, Sohn Sári stb.

A cukrászda-asztal is igen izléses látványt nyújtott. Torták, sütemények, fagyalok, parfait-k voltak itt kaphatók. Schreier Viktorné vezetése alatt szorgoskodtak itt: Friedmann Gyuláné, dr. Keppich Jakabné, akiknek buzgó segítőitársaik voltak: Mairovitz Mártonné, Deutsch Arthurné, Fenyves Károlyné, Koch Dánielné, Seidner Ernőné, Raucher Jénőné, Szalay Gittike, Olasz Lidy, Moscu Juliska, Anhalzer Agnes, Weil Edéné, Reichlinger Erzsébet és mások.

A harmadik asztalnál jégbehűtött italokat szolgálták fel, a kiszolgálást Glesinger Győzőné és Weitzer Aladárné vezették. Külön kell kiemelni az illatos virágsátrat, amelyet Sándor Béláné vezetett nagy női segédlettel. Elismerés illeti Halpern Miksánét, akinek oroszlan-rész jutott ki a tevékenykedésből, melyet szakértelemmel és vásszorgalommal végzett el.

A megjelent nagyszámu és előkelő közönség valóban kitűnően érezte magát és a legjobb hangulatban csak az éjjeli utáni órákban kezdett szétoszlani egy jól sikerült nyári ünnepség emlékével.

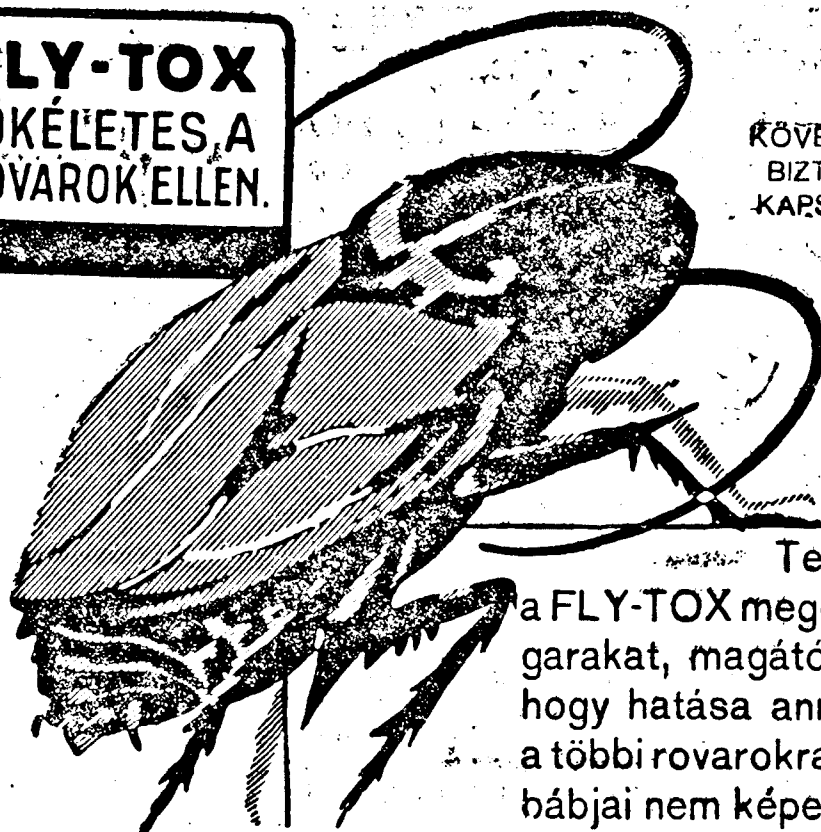
Két autó összeütközött

Az utasok súlyosan megsérültek.

Resicáról jelentik: Könnyen végzettség válható autószerencsétlenség történt vasárnap délután a Resicai Művek mellett elhúzó dő országúton, ahol két autó összeütközött, azonban szerencsére csak jelentéktelenebb sérülések történtek. Körülbelül délután 4 óra tájban az 1133. Cij. jelzésű automobil közeledett Oravica felől Resicára, melyben Gárdos József kolozsvári utazó és Mártonos sofőr ültek. Ugyanekkor Resica felől nagy sebességgel közeledett Popovicu Ion dr. resicai kórházi főorvos autójával, melyben rajta kívül még apósa, Vida Ion görög-keleti lelkész és a soffőr ültek. A soffőr, aki az autót vezette, valószínűleg elveszthette lélekjelenlétét a szembejövő gépkocsi láttára, mely hirtelen egy kanyarulatnál tűnt fel és autójával nagy sebességgel belerohant a kolozsvári gépkocsiba.

Az összeütközés következtében mindkét autó eleje súlyosan megrongálódott és az ablakok darabokra zúzódtak. Az autóban ülők közül csak egyedül Popovicu dr. sérült meg a ráhulló ablakszilánkoktól. Valamivel a szerencsétlenség után a helyszínre érkezett Ignea dr. resicai orvos, aki első segélyben rendezte a megsérült kórházi főorvost, majd valamennyiüket autójával Resicára szállította. Az esetről jelentést tettek a hatóságnak, mely az ügyben megindította a vizsgálatot.

FLY-TOX
TÖKÉLETES A
ROVAROK ELLEN.

KÖVETELJEN
BIZTOSÍTÓ
KAPSZULÁT

Tekintve, hogy a FLY-TOX megöli a svábbogarakat, magától értetődik, hogy hatása annál nagyobb a többi rovarokra, melyeknek bábjai nem képesek ellenállni

FLY-TOX-NAK

Egyetlen illatosított rovarirtó.

A tudomány által elfogadott rovar pusztító szer.

KAPHATÓ: A DROGUERIA, GYÓGYSZERTÁR, ÉS ILLATSZERTÁRAKBAN

Nagybani lerakat: București, Str. Plantelor, 26.

SPORT KÖZLÖNY

A temesvári Rapid uszóversenyének szenzációja az AAC uszóinak fényes szereplése

A vízipóló-mérkőzést is az AAC nyerte

A temesvári Rapid a városi strandon rendezte meg ezévi első uszóversenyét, amelyen Aradról az AAC versenyzői képviseltették magukat, még hozzá gyönyörűen. A legelőbb versenyszámot az AAC-isták nyerték.

A verseny részletes eredményei a következők:

800 méter: 1. Simonsics AAC 14 p. 43 mp. 2. Reiter Rapid. 3. Szatmáry AAC., 5 induló.

100 méter főverseny: 1. Berta AAC 1 p. 07 mp. 2. Gérecz AAC. 3. Bild Rapid, 4 induló.

100 méter mell: 1. Hanecker AAC 1 p. 22 mp. 2. Kriszta Rapid. 3. Hudsmann Rapid, 7 induló. Hanecker stílusos uszásával tünt ki.

100 méteres hát: 1. Simánszky Rapid 1 p. 25 mp. 2. Bloch Rapid. 3. Toman egyetlen kívül, 4 induló.

3x50 méteres vegyes staféta: 1. Egyetlen kívül csapat. 2. AAC. 3. Rapid. 4 csapat indul.

40 méteres hölgyuszás junior: 1. Mihály

Lonci 51 mp. 2. Hey. 3. Mihály Mici. Mindhárom egyetlen kívül. 4 induló.

4x50 méteres sprintstaféta: 1. AAC csapata (Gérecz, Grosz, Tóth, Berta). 2. Rapid A) csapata. 3. Rapid B) csapata. Idő: 2 p. 15 mp. 4 csapat startolt és az AAC Berta szenzációs uszása folytán biztosan nyerte a versenyt.

400 méteres sprint: 1. Simánszky Rapid 5 p. 49 mp. 2. Simonsics AAC. 3. Gérecz AAC. 6 induló.

50 méteres újsági sprint: 1. Tóth AAC 35 mp. 2. Papp AAC. 3. Nagy Rapid. 5 induló.

AAC-Rapid 1:0 (1:0). A vízipóló-mérkőzést az AAC nagy fölénytel nyerte, mely azonban gólokban nem tudott kifejezésre jutni. Tóth teljesen szabályos gólját a bíró értehetetlenül nem adta meg és így az egyetlen érvényes gólt Petőfy dobta.

A rendező egyesület a győzteseket művészi kivitelű (aranyozott, ezüstözött és bronz) érmekkel díjazta.

A Slavia kiesett a Középeurópai Kupa ezévi küzdelmeiből

A. S. Roma—Slavia 2:1 (1:0.)

Rómából jelentik: A Középeurópai Kupa küzdelmei során találkozott a két csapat Rómában, amely küzdelemből a jobb olasz együttes került ki megérdemelten győztesként. Az első mérkőzést Prágában játszották le, amelynek az eredménye, mint ismeretes, 1:1 arányú eldöntetlen volt. A Roma csapatának ezen győzelmével sikerült megszerezni a továbbjutást a kupamérkőzésekre. A prágai eldöntetlen után előrelátható volt a bajnok Slavia veresége. — A Középeurópai Kupa-mérkőzések küzdelmeiből a magyar Bocskain kívül most már a Slavia is kiesett.

Budapest atletikai bajnokságának eredményei

Budapestről jelentik: A Margit-szigeten ma tartották meg Budapest kerületének bajnoki atletikai versenyét, amely a következő eredményekkel végződött: Négyszer 100 m. Bajnok BBTE 43 mp., négyszer 400 m. staféta, bajnok a BBTE csapata 3.20 8 mp. Országos rekord! Négyszer 1500 méteres staféta, bajnok a MAC csapata 17.20 4 mp. 5000 méteres ötös csapatverseny, bajnok ESC. 24 ponttal. Meghívási verseny eredményei a következők: Súlydobás: 1. Kiss 13 m. 80 cm. Diszkoszvetés: 1. Donogán 47 m. 99 cm. Golyóvetés: 1. Takáts 56 m. 65 cm. Magasugrás: 1. Késmárky 188. távugrás: 1. Kolta 722 cm.

A bírótstület rendkívüli közgyűlése Bozgan Györgyöt választotta meg egyhangulag elnökének

Macian és Kalmár kibuktak a delegáló bizottságból

A nagy érdeklődéssel várt bírótstület rendkívüli közgyűlése lezajlott. Mint azt az Aradi Közlöny már előzőleg megírta, a rendkívüli közgyűlést azért kellett összehívni, mert a delegálóbizottság működésével nem voltak megelégedve a tagok. A közgyűlés eredményeképpen a delegáló bizottságból kibuktak Macian és Kalmár tagok. Helyettük Vladovits és Darázs kerültek be. A bíróküldő bizottság a következőképpen alakult meg. Elnök: Bozgan György. Tagok: Czégka, Vladovits, Darázs és Vostinár lettek. Mint póttag bekerült Braun Kálmán. A közgyűlés érdekessége az, hogy Oravetz egy szavazattal kevesebbet kapott mint a megválasztott Vostinár. A bírótstület vezetőségének ezen összeállítása sikerültnek mondható, mert a megválasztottak mind jól kiérdemelték a tagok bizalmát.

Bozgan György a közgyűlés befejezése előtt meglepő szavazattal meglepetésként a tagoktól megírta a közgyűlést megmozdító bizalomért. Majd a közgyűlés után a bírótstület bevonult a büfébe, ahol az újonnan megválasztott Bozgan elnök megvendégelte bírókollgát.

A temesvári Gyapjuipar megerőltetés nélkül gyűrte maga alá a vendég- ipari munkások együttesét

Birkózóverseny és bikaviadal követte a futball-mérkőzést. Gyapjuipar-AVMSE 5:0 (2:0)

A temesvári Gyapjuipar aradi vendégszerelése a teljes siker jegyében zajlott le. A nagy meglepetésszerű, szépszámu közönséget vonzott a Gloria-pályára a nagy attrakciónak beígért bikaviadal és profszionista birkózóverseny. Darázs bíró jelére az AVMSE kezdi a játékot és már az elején a Gyapjuipar veszi át a támadó szerepét. A 8. p. Kovács szép góllal megszerzi a vezetést. Mezőnyjáték után a 33. p. Kovács már a 2-ik Gyapjuipar gólt lövi. Szünet után a Gyapjuipar technikai és taktikai tudása kidomborodik. A 14. p. Fazekas lefut, beadását Kovács a hálóba továbbítja. A Gyapjuipar most állandó fölénybe kerül, minek eredményeképpen a 24. p. Kovács, majd a 32. p. Fazekas góljai esnek. A Gyapjuipar szép játéka többször jut a tapsra az aradi közönséget.

A mérkőzés után kezdődött a birkózóverseny. Első párként Schenker, Erdély bajnoka és Weisz (Budapest) állottak szemben egymással. Az igenunalmas mérkőzés 22 percig tartott és Weisz győzelmével végződött. A nagy hemolombban csupán egy tribünről elhangzott hemolombban csupán egy kis szent, ugyanis, amikor Weisz a földre vett, egy kétségbeesett hang elkiáltotta magát: „Ne hagyj magad névrokonon.” A következő pár, a nap szenzációja, Czaja József magyar világbajnok és Gerhardt Kausch német bajnok küzdelme volt, melyben a magyar bajnok, Czaja győzött rövid 9 perces küzdelem után. Czaját a közönség nagy tapsal ünnepelte.

A birkózóversenyek végén Grikis Miklós orosz bajnok egy bikát hosszas küzdelem után földre tenert.

Egyéb eredmények:

O Banatul—Titanus 3:3 (3:3.) A II. félidő 15. percében a bíró egy jogos gólját nem adta meg a Titanusnak és ezután a közönség állandó közbekezdésekkel tüntetett a bíró ellen mire a mérkőzést lefújja. Gólszerzők: Tudor, Harnis és Ökrös, illetve Morschl, Magold és Gidófalvi (öngól). Bíró: Ökrös I.

O Banatul II.—Titanus II. 3:1 (0:0.)

O Transilvania—Tricolor 4:2 (2:1.) A Tricolor tul erélyesen játszott, mely két játékosának kiállítására vezetett, névszerint Miklea és Besesek II. Mérkőzés mind bíró a Tricolor tiszta eldurvult játékát végéig kezében rúdzsárolta.

O Unirea III.—ATE III. 4:3 (2:3.) Bíró: Reinhardt. A szerencsésebb Unirea győz. Gollövök: Szücs (2), Csányi (2), illetve Bellay (3.)

O ATE old-boy—Unirea old-boy 2:0 (0:0.) Az ATE „öregei” nehezen győznek Probst és Kormányos góljával. Bíró: Ujj.

Ha rovaroktól, betegségektől, sőt halálra is de otthonunkba, a-bajt valószínűleg valaki rejtő vagy császár-mászó rovar okozta. Tudvaló, hogy a rovar egyike a legveszélyesebb kórtörjesztőknek. Védjük meg otthonunkat, — permetezzünk Flit rovarirtót.

Flit hatására elpusztul a legy, szúnyog, bolha, moly, poloska, tetű, hangya, svábbogár és mind ezek petéi. Flit-permet megöli a rovarokat, — de emberre ártalmatlan. Könnyen alkalmazható. Nem hagy foltot. Flit nem tévesztendő össze más rovarirtókkal. Kívételjük a Flit kánnal díszített sárga kannát a fekete sávval.

Permetezzünk

FLIT

rovarirtót

Plombált Flit-kanna kizárja az útátszót.

Az AAC három gólt rugott ellenfelének kettő ellenében, azonban a bíró nem engedte győzni a sokkal jobb aradi csapatot

AAC—NAC 2:2 (0:1)

Az AAC Váradon vendégszerelt a NAC ellen és győzni, stílusos játékot produkálva, sem tudta legyőzni a nagy híri váradi atléták együttesét, mert bár a győzelmet minimális arányban megérdemelte volna, azonban a rossz hírikről ismert váradi bírók elűtötték. Olyan bíráskodás, amilyent Váradon a játékezők produkálnak, csak a hazai csapatnak kedvezhet. Ugyanis a II. félidő a bíró 10 perccel meghosszabbította, mert az AAC 2:1-re vezetett és hát Váradon az a szokás, ha a vendég-csapat vezet és nem tud kiegyenlíteni a rendes időben, akkor a bíró segít.

Ezen a mérkőzésen is így volt. Kiszámu közönség jelent meg a pályán, mert a mérkőzést öt órakor kezdték. A játék AAC támadással indul, mégis a vezető gólt a NAC éri el Rónai révén, amelyre az AAC állandó ostrom után Gyebrovski góljával válaszol. Szünet után a 17. p. az AAC Rónaiját a bíró mind az öt gólt a pályáról, majd pedig Szabó Jánost és Theimlert is, mert a NAC másképpen nem tud kiegyenlíteni. A játékosok azonban nem hagyják el a pályát, mert a kiállítás nem jogos. Azonban a bíró lefújja a mérkőzést és nagy huza-vona után szükségbíró vezet tovább a játékot. Az AAC játékosait a szükségbíró játszani hagyja. Az AAC csatársor valóságilag kapuzárhoz szegezi váradi ellenfelét és az csak szörványos leütésekkel kísérletez. Kovács lefut, beadását Czinczér kiöklözi Gyebrovski elé, aki azt védhetetlenül a hálóba továbbítja. A bíró azonban nagy meglepetésre,

nem gólt, hanem lesállást jelez. Nyilván gól volt, azonban a bíró ítélezése ellen nem lehet felebeznit. Az AAC támadásait szerencsés kísérli, amennyiben Gyebrovski újból megszerzi a vezetést. Ezután a bíró működésbe jön és a tíz perccel meghosszabbított időben Glauzmann kiegyenlít. (2:2).

Váradon általános az a megállapítás, hogy az ottjárt Beszkárnál szebben játszott az AAC. A mérkőzést Balog bíró szemérmetlenül rosszindulattal vezette.

O Unirea comb.—ATE comb 3:1 (0:1.) Bíró: Popa. Mindvégig fair és szép játék keretében az egységesebb Unirea megérdemelten győz. Gollövök: Medgyesi (2.) Mercsa, illetve Cucula.

O Szabóiparosok S. C.—AMTE comb, 4:4 (1:1.) Bíró: Polareczky. Mindvégig erős iramu mérkőzés, amely az erőviszonyoknak megfelelően döntetlenül végződött. A szabók első bemutatkozása sikerültnek mondható. Pataky, Aliman és Kiss játéka emelkedett ki. Gollövök: Aliman, Kiss (2), Miklósy illetve Párducz, Gulyás (2) és Juhász.

O A szegedi Bástya Bucurestiben játszott szombaton és vasárnap. Első napon 5:1 (1:1) arányban győzött a Makkabi ellen, vasárnap azonban a Juventus győzött 4:3 (2:1) arányban. Utóbbi mérkőzés igen izgalmas volt, a gólok váltakozva estek és a Bástya játéka nagyon tetszett a bucarestii közönségnek.

O Vidéki eredmények. Ivria—Haggibor 3:1 (1:0). (Brassóban). Minerul—HTV, 4:4 (3:1). Vulkán.

Hirdessen

a 46 éve fennálló

Aradi Közlönyben

Makulatura 5 kgros csomagokban kaphatók a kiadóban

Ne fogadjon el mást, csak védjeggyel ellátott „Original Weisz-féle erdélyi vert héju kenyeret”.
Óvakodjunk az utánzatoktól.

Akinek a gyomra fáj, vagy bél-működése megrekedt, vagy gyomorégése van, az igyon természetes

Bikszádi vizet.

Számos egyetemi tanár által ajánlva. — Mindenütt kapható.

A magyar Csikók csapata legmelegebb mérkőzését is győzelemmel végezte

Temesvárról jelentik: A román profi válogatott néven szereplő Ripensia és a magyar profiválogatott fiataljainak találkozása nívó küzdelmet hozott. A két ország profi-válogatott csapatai ezuttal először találkoztak és ezen mérkőzést az egységesebb, stílusosabb és eredményesebb csatárjátékot produkáló magyar „Csikók” megérdemelten nyerték meg. Az első félidőben a Csikók két gól-előnyre tesznek szert. Szünet után egy harmadik magyar gól esik, amire a Ripensia csak két góllal tud válaszolni. Ez érdekes találkozásra mintegy három és fél ezer néző jelent meg a Ripensia-pályán. A mérkőzésre Aradról is sokan rándultak át. A megjelent szép számu közönség teljes megelégedéssel távozott a futball-pályáról, mert egy változatos és mindvégig izgalmas játékot volt alkalmuk végigélni. A kölcsönös üdvözlések után a mérkőzés kezdetét veszi. Már a 7. p. Pacolay lefutja Ciplacot és mintegy 25 m. a kornel-vonalról megeresztett lövése a hálóban köt ki. A 26. percben Vámos labdájával Belko lefut, jó adását Kovács rendeltetési helyére küldi. Szünet után a Ripensia erősen belefekszik a játékba, sokat támad, azonban a védők jól állnak a lábukon. Dacára a Ripensia-támadásoknak, mégis a 6-ik percben Pacolay korner-beadásából Héjas mintá gólt szerez. (3:0.) A Ripensia ezután minden erejét beleadja a játékba és 27. p. eredményes. Ugyanis Semler beadását Dobay góllal küldi (3:1.) Befejezés előtt egy perccel Wetzler átadásából Dobay beállítja a végeredményt. 3:2 A magyar csapat legjobbjai Vermes, Biró és Pacolay — Kovács jobbszárny volt.

O ATE törpe—Vulturul törpe 15:0 (6:0). Az ATE törpe állandó főljén mellett, tetszésszerűt éri el góljait. Góllövők: Csányi (4), Szerb (4), Vértes (2), Vértesy (2), Porsolt (2) és Damián.

O A Ferencváros tegnap Urugui válogatottjával játszott és vereséget szenvedett 2:1 (2:1) arányban a hétszeres világbajnok Urugui válogatottal.

O Juventus—Spárta 2:1 (1:0). Torinóból jelentik: Az olasz bajnok és csehszlovák második helyezett találkozását nagy érdeklődés előzte meg. Egyenlő ellenfelek küzdelméből a hazai pálya előnyét élvező Juventus jobb csatársora révén nyerte meg a mérkőzést, amelyet a Középeurópa Kupáért folyó küzdelmekért játszottak le.

O A szegedi uszóverseny másodnapj eredményei. Szegedről jelentik: Eger és Szeged városok közötti uszóverseny másodnapj eredményei a következők: 100 m. gyorsuszás: 1. Bárány 59.8 mp. 400 m. gyorsuszás: 1. Mihályfi 5 p. 24 mp. 100 m. hátuszás: 1. Bicskei 1 p. 15.2 mp. Háromszáz méteres gyors staféta: 1. Szeged 3 p. 10 mp. Kétszáz méteres meghívásos melluszás: 1. Mezei 3 p. 06 mp. Hölgy melluszás: 1. Dáner Gizi 1 p. 42.12 mp.

O Bajnoki vízipolo eredményei (Budapestről jelentik: Ma játszották le a vízipolo bajnokság derbyjét az UTE és MAC között, amelyet 6:4 (3:) arányban, a jobb UTE megérdemelten nyert meg. III. kerület—MTK 4:1 (1:0). FTC—NSC 7:2 (4:1).

O A III. kerületi TVE uszóversenyének eredményei. Budapestről jelentik: A III. kerületi TVE uszóversenyén a következő eredmények voltak: 100 méteres ifjúsági gyors 1 p. 02.6 mp. 100 méteres gyors: 1. Boros 1 p. 02.6 mp. Hát: 1. Nagy 1 perc 16 mp. 200 m. mell: 1. Hild 2 perc 59.2 mp. 100 m. gyors hölgyuszás: 1. Lenkei 1 perc 13 mp. A tervbe volt négyezer 200-as staféta elmaradt.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A cementgyárak nem csökkentik az árakat

Panaszt emeltek a cementkartell ellen — A be nem tartott ígéretre a minisztérium kényszeríti a gyárakat

Megírta az Aradi Közlöny, hogy a kereskedelmi és iparügyi minisztérium intervenciójára a cementgyárosok határozott ígéretet tettek a cementárak leszállítására. A cementkartell azonban a megígért áreszállítást nem hajtotta végre, úgy, hogy az ezidei építkezési kampányban is a múlt évi cementárak voltak érvényben. Az érdekeltek a cementkartell eljárása ellen panaszt emeltek a kereskedelmi és iparügyi minisztériumnál.

A kereskedelmi és iparügyi minisztérium a na-

pokban értesítette az érdekelteket, hogy a cementgyárak és a kereskedelmi és iparügyi minisztérium között létrejött megegyezés értelmében 1931. április 23-tól kezdődően a cementgyárak 2500 lej loco gyár kötelesek a cementet számlázni. A minisztérium felhívja mindazon vállalatokat, amelyekről az így lecsökkentett árnál magasabb árakat követeltek, hozzá az a minisztérium tudomására, hogy az eljárhasson az illető cementgyár ellen.

A miniszterek bankja

Megalakult a nemzeti-parasztpárti pénztár.

A napokban hatmillió lej részvénytökével megalakult a nemzeti-parasztpárti pénztár, a Casa Partidului National-Taranesc. A részvényitökét a következőképpen jegyezték le: Ion Mihalache volt földművelésügyi miniszter 1 millió lejt, George G. Mironescu volt miniszterelnök 1 millió lejt, Popovici Mihály volt pénzügyminiszter 1 millió lejt, Grigore Iunian volt igazságügyminiszter 1 millió lejt, Virgil Madgearu volt iparügyi miniszter 1 millió lejt, Mihai Ghelmegeanu volt képviselő 500 ezer lejt, Ion Lugosianu volt alminiszter 500 ezer lejt jegyezték le. Az első igazgatóság tagjai: Iuliu Maniu, Ion Mihalache, Al. Vaida-Voevod, Gh. Gh. Mironescu, Mihai Popovici, Grigore Iunian, Virgil Madgearu, Teofil Sauciu-Saveanu és Pantelimon Halipa. A pénztár székhelye Bucuresztiben van.

— Kereskedők gyűlése a záróra ügyben. Mintán Arad kereskedői a legutóbb tartott nagygyűlésükön szerdán, július 15-én estig bezárólag határozták meg az esti zárás idejét, felkérem az érdekelteket, hogy szerdán, e hó 15-én este fél hét órakor jelenjenek meg újabb határozat hozatala végett a Kereskedelmi Testület helyiségében (Aradi Általános Takarékpénztár épület). Tisztelettel: Domán Sándor elnök.

— A munkásbiztosítási díj felemelése — törvénytelen. Az erdélyi munkaadói érdekképviseltek a július 1-én életbeléptetett munkásbiztosítási járulékemelések ellen erélyes akció indítását határozták el. A munkaadók szerint, ugyanis a munkásbiztosítási díjak emelése a munkásbiztosítási törvény 25-ik cikkével áll ellentétben, mert ez a maximális díjakat állapítja meg, amelyek nem emelhetők. Az erdélyi munkaadók először a parlamentben levő képviselők útján akarnak tiltakozni a munkásbiztosító önkényes járulékemelése ellen és ha ez nem vezetne eredményre, úgy a munkásbiztosító rendeletét a közigazgatási bíróság előtt fogják megtámadni.

— A mezőgazdaság fellendítése. A földművelésügyi minisztérium törvényjavaslatot készített a mezőgazdaság fellendítésére alakuló szövetkezetek támogatása céljából. A törvénytervezet szerint, a termelőkből alakult ily szövetkezetek, a Banca Centrala Cooperativa, a Banca Agriculturii Romanesti, a Credit Ipotecar és más, a minisztérium által engedélyezett pénzügyintézetektől vehetnek kölcsönt a tagok szolidáris garanciája mellett. Az ily kölcsönök kamatából az állam 6 százalék fizetését vállalja magára. A földművelésügyi minisztérium évenként a költségvetésébe bizonyos összeget vesz fel ezen kamatok fizetésére. A kamatokat a minisztérium közvetlenül az intézeteknek fizeti.

— A Consum új száma. A minisztertanács ismét harminc pénzintézetnek adta meg a mezőgazdasági zálogkölcsönökről szóló törvény kedvezményeit. Ezenkívül számos riport, cikk, információ számol be a hét gazdasági eseményeiről a Consum legújabb számában, amely a bankárnak, a gyárosnak, a vállalkozónak, a kereskedőnek nélkülözhetetlen. Kérjen mutatványszámot a kiadóhivataltól: Cluj, Postafiók 127.

A Marmorosch-bank kapta meg a monopol-cikkek belföldi elosztását

Bucuresztiből jelentik: Általános érdeklődéssel várták az ország gazdasági köréi annak az árlejtésnek az eredményét, amely hivatva volt eldönteni azt, hogy a romániai nagytrafikok monopóliumát ki kapja meg. Az állami jövedék igazgatósága június 22-én hirdetett pályázatot a dohánymonopólium termékeinek belföldi elosztási üzletére és annak idején az Aradi Közlöny részletesen közölte a pályázat feltételeit, majd pedig azt is, hogy Aradról kik pályáztak meg a monopóliumot.

A pályázat határidejének eltelte után — mint megírtuk — a Monopol kommunikét tett közzé, hogy a pályázatok elégtelensége miatt nem dönt és az összes ajánlattevők július kilencedikétől kezdve visszakaphatják letett óvadékaikat. Ez a hír különösen hatott annál is inkább, mivel számos komoly és tekintélyes pályázó is akadt. Az Aradi Közlöny most úgy értesül, hogy az árlejtés sikertelenségét konstataló bizottság a Banca Marmorosch, Blank & Co. S. A.-t ajánlotta a monopol-cikkek elosztására. Az igazgatóság tehát ilyen értelemben is döntött. A dohány monopol-cikkek belföldi elosztásának üzletét így a Marmorosch, Blank nyerte el véglegesen, amely a Distribuirea S. A. nevű vállalata útján fogja a dohány és cigaretta eladást lebonyolítani.

— Új cégek és cégváltozások Aradon. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara céghivatalánál a következő új cégeket jegyezték be: Carmen Csokoládé- és Cukorkakereskedés, Kónya Ferenc, Arad, Str. Gheorghe Lazar 1. h. — Juhász Imre fűszerkereskedő, Arad, Cal. Radnei 34—36. — Ungerleider Julianna faedénykereskedő, Arad, Str. Tribunul Dobra 5—7. — Szele Mária tej- és tejtermék-kereskedő, Arad, Str. Cloșca 12. — Ioan Filip cséplőgépkereskedő Curceni (Aradmegye). — Krámer József vegyeskereskedő, Arad, Cal. Aurel Vlaicu 148—150. — Schlésinger Izidor fűszerkereskedő, Arad, Str. Numa Pompiliu 28. — Fogel Abraham óras és ékszerész, Arad, Bul. Reg. Ferdinand 11. — Korán Kristóf cséplőgépkereskedő, Schöndorf (Aradmegye). Szabó Albert aradi közkereseti társaságnál Dittrich Aurél cégjegyzési jogosultságát bejegyezték. — Transilvania özv. Földes Adolfné és Fiai betéti társaságnál bejegyezték, hogy özv. Földes Adolfné a cégből kilépett és helyébe Földes Béla lépett be. A vállalat cégjegyzői Földes Géza és Földes Andor.

— A gyümölcsexportörök szindikátusa. A Külkereskedelmi Intézet már hosszabb idő óta tárgyalásokat folytat a gyümölcsexportörök szindikátusának megalakítására. A tárgyalások a napokban eredményre vezettek és Bucuresztiben megtartották az alakuló gyűlést Cristea Niculescu mérnök, iparügyi államtitkár elnöke alatt. Az alapszabályok elkészítése után az exportörök szindikátusát az ifjovi törvényszéken Bucuressti székhellyel be fogják jegyezni.

Bármilyen vasuti jegy **legelőnyösebb** a **WAGONS-LITS-COOK** Utazási Világvállalat és bármilyen vízum

Hivatalos menetjegyirodájában, a Minorita-palotában.
Füldőjegyek, körutazási jegyek, szakaszú kitétegvételek.

Erdős Pál

elsőrendű fűszer-, csemege-, kávé-, tea, italárú-üzlete borgezdasági cikkek állandó lerakata. Csakis elsőrendű szolgáltatás! Minden igénynek megfelelő dusan felszerelt raktár. — Kávé, tea, rizsnél máttól kezdve

Arad, v. Szabadság-tér 3. Az összes vegyi és friss áruk! A legjutányosabb árak mellett! Pontos kiárreredukció! — Tegyen próbavásárlást **10%** 32 éve fennálló üzletben!

Mérgezéssel vádolt aradi gyógyszerész

Alexander Béla ügye az aradi törvényszék előtt — Diplomáciai uton kérték a magyarországi tanuk kihallgatását

Hatalmas érdeklődést keltett annakidején a magyarországi hatóságok Aradra érkezett körözölevelével. Alexander Béla gyógyszerész letartóztatását és Magyarországnak való kiadását kérték az itteni hatóságoktól. Alexander Bélát letartóztatásba is helyezték, azonban kiadására már nem került sor, mert időközben felvette a román állampolgárságot.

A vád, amellyel a magyar hatóságok a gyógyszerészt perbefogták, igen súlyos volt. Még 1923-ban a vád adatai szerint Alexander Béla gyógyszerész Polich József pesti lakost megmérgezte, és ötszáz ezer koronát kitevő vagyont az áldozattól elvette. A nyomozás adatai szerint Alexander Béla üzleti ürüggyel három izben is Szolnokra csalta le áldozatát, akit az utolsó ut alkalomával házilag készített krémes tésztával kínált meg, amelynek elfogyasztása után Polich néhány órára rá meghalt. Állítólag a mérge a krémestésztába volt belekeverve és a nyomozás tanukat produkált, akik az utolsó előtti napon elkészítve látták a tésztát Alexander Bélánál, valamint különböző porokat, amelyek között szublimát is volt.

Az aradi törvényszék később szabadlábra helyezte Alexander Bélát, azonban a bünvádi eljárást tovább folytatták ellene és ügyében most tüzött ki ismét főtárgyalást az aradi törvényszék, amelyen azonban sem Alexander

Béla, sem pedig a magyarországi tanuk nem jelentek meg. A törvényszék a vádolt gyógyszerész, valamint a Romániában tartózkodó tanuk elővezetését rendelte el, az ügyészség pedig a külügyminisztériumhoz intézett feliratot, hogy a Magyarországon levő tanuk diplomáciai uton legyenek kihallgatva, illetve megidézve az aradi törvényszék által tartandó legközelebbi főtárgyalásra.

Rádió műsor.

KEDD, JULIUS 14.

Bucuresti, 12. Gramofon, 17. Táncczene a Lido medencéből, 19. Gramofon, 20. Francia zeneest, 21.55. Rádiózenekar. — Budapest, 9.15. A 2. honvédegyalozred zenekarának hangversenye, 12. Déli harangszó, 12.05. A Budapesti Koncert Szalonzenekar hangversenye, 4. Vadnay Dezső meséi, 5.00. Károly Sándor novellái, 5.30. Rácz Laci cigányzenekarának hangversenye, 6.40. „Nagy Napoleon kis esetek tükrében” Saly Dezső előadása, 7.00. Hangverseny, 8.15. Színműelőadás a Studióból. Majd: Radics Józsa és cigányzenekarának hangversenye. — Bécs, 11.30. Macho-zenekar, 13.15. Karének gramofonon, 15.50. Orosz zene, 19.15. Kínai népzene gramofonon, 20.10. Dal- és áriaest, 22.20. Winternitz-zenekar. — Belgrád, 11.30. Gramofon, 12.45. Déli zene, 19.30. Kávéházi zene, 20. Áriaest, 22.45. Kerengők.

— Hilversum, 21.30. Kovács Lajos és zenekara dalokkal, 22.50. Gramofon. — Langenberg, 17. Schubert-dalok, 20—22. A dortmundi kamarazenekar vidám hangversenye. — Milano, 19.15. Vegyes zene, 21. Szimfonikus hangverseny. — Páris Radio-Páris, 18.30. Gramofon, 20. Gounod: „Faust” c. operájának gramofon-előadása. — Pozsony, 14.30. Déltáni zene, 18. Horn Gitta zongorajátéka, 22.15—23. Cigányzene a Baross-kávéházban. — Prága, 21. A cseh filharmonikusok hangversenye, 23. Óraütés. — Riga, 17. Wagner: Lohengrin c. rövidoperája. — Róma, 17.30. Ének- és zenekari verseny, 21. A rendőrszola zenekarának hangversenye. — Varsó, 18. Népszere zene, 20.15. A filharmonikusok francia hangversenye, 22.45. Könnyű- és tánczene.

A szerkesztésért

STAUBER ISTVAN

feld.

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget. „A Magyar Ház” RT. részvényjegyzési irodája ezton hozza az érdeklődők szives tudomására, hogy jelenlegi helyiségéből Strada Dosoftei 4. sz. (Rövid-ucca) a Magyar Otthon helyiségébe, Str. Romanului 8. (Zrinyi-u. 8.) alá költözött, minthogy a megeléknült forgalom mellett a régi helyiség kicsinynek bizonyult.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DLÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITIUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lei vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lei. A legkisebb hirdetés ára 10 szócig hétköznap 40, vasárnap 50 Lei. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszleveggyel ellátott kérdézősködékre válaszolunk, Ajánlatok kelleges levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

HIRJETÉSEKET DÉLUTAN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL

LEVELEZÉS.

KERESEM független urileány vagy urinó ösmeretségét. Szives cimemet „27” jellegre az Aradi Közlöny kiadója kérérek. 2331

ALKALMAZÁS.

KÖZÉPKORU molnár, 15 éves gyakorlattal, augusztus elsejére állást keres. Szives megkereséseket „Józan” jellegre az Aradi Közlöny kiadója kérérek. 2325

VULCANIZÁLÓ SEGÉD állást keres azon, ha ra. Kudor János, Szatmár, Str. Horia 8. szám. 2324

LAKÁS.

NÉGYSZOBAS modern lakás kiadó, Bővebbet: Orion textilárubáz, Arad, Str. General Bertinlet 8. 2329

HÁROM ÉS NÉGYSZOBAS modern lakások és üzlethelyiségek kiadók. Banca Românească. 2274

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: v. Andrassy-tér 19., a ház-mesternél. 200

EGYSZOBAS, konyhás lakás 16térn kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

KÉTSZOBA, konyhás I-ső emeleti lakás, a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KIADO a volt Szabadság-tér, közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cim: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

5 szobás,

fürdőszobás magánház, pincével, külön egyszobás, konyhás lakással, cca 400 □-oles gyümölcsös telekkel, 5 peronyire a vasútállomástól, autóbussz megállótól 2 peronyire, 420.000 lejért eladó. — Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2200

VÉTEL ÉSELADÁS.

UJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., ház-mesternél.

KITÜNO, jókarban levő 2 Hltres. vas-hordók eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

MATRACOK drbja 100 lej, ágyak drbja 350 lej, sodronyok drbja 200 lej, éjjeli szekrény 350 lej, kis tükrös toalett asztal 400 lej, gyönyörű Alt Deutsch szekrény 1000 lej, ebédli perzsaszőnyeg 7040 lej, egy ajtos fehér szekrény 500 lej, könyvszekrény 1200 lej, gyönyörű plüsch ágyterítők, ebédli, hálók, szalonok, uriszobák, ebédli-székek, tükrök, rollós íratszekrény, antik órák, csillárok, fali vitrinek, íróasztal, dísztargyak, stb. stb. kaphatók: SALGONE bizományi üzlete, Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. Neuman-palota. 1000

HOFFHER eséplőszekrény teljesen felszerelve, kijavítva eladó. Arad-Gáj, Str. Bisericei 22. 2334

KERESEK két egyforma fehér vaságyat, hálószobaberendezést, ebédli, uriszoba butorokat, antik komód és szekretereket, antik brekátokat, ezüsttárgyakat, jég-szekrényeket stb. SALGONE bizományi-üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

DUMPING ARAK.

1 Dzt. Férfitokni I-a selyem Lei ... 210
1 Dzt. Férfitokni pastell ... 100
1 Dzt. Női flor harisnya I-a ... 800
1 Dzt. Női müselyemharisnya ... 330
Szántó József harisnya és kötöttáru üzlete. A Városi kávéházzal szemben. 2330

INGATLAN.

ARAD, STR. BRUTUS (Mária-ucca) 3. számú ház eladó. 2327

JÖLJÖVEDELMEZŐ BÉRHÁZ 10 lakással, belvárosban, olcsón eladó, Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2326

MEGVÉTELRE keresek sürgösen jóljövödelmező ingatlant. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2328

Adómentes, emeletes villa.

A belváros közelében 6 szobás alapincésett, lakással 1400 négyzetűgöles nagy kerttel, csemegesztő és 200 drb. különféle termőfaj gyümölcs fákkal. Továbbá a belvárosban uri magánházak satöbb jól jövödelmező emeletes bérházak és a külvárosban gazdálkodásra alkalmas házak jutányos áron és kedvező fizetési feltételek mellett eladók.

BOROSS-ügynökségnél Str. Consistoriului volt Baththyány-u. 9. sz. 2338

ÜZLETEK.

FÖTÉREN, a legtorgalmasabb helyen nagy üzlethelyiség, azonnal kiadó, Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Socodor község előjáróságától. Nr. 589—1931.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy Socodori (Székudvari) nagyvasár, kisjenői járás, Arad-megyében, minden állattaj felhajtásával 1931. július hó 18-án, szombaton lesz megtartva és minden szombaton heti vásár állattelhajtással. — Felhívjuk a vásárlók figyelmét ezen lótenyészési gópontra, továbbá a külföldre szállítók figyelmét is. Socodor, 4. Jüliu 1931. 2332 Az előjáróság.

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszálló vezetőse alatt megnyílt Központi fekvés (József körut 4.) a Nemzeti színházzal szemben. TELEFON: J. 320—30.

Minden modern kényelemmel berendezve. Kitünő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok! A vidéki társaságok találkozó helye!

Hirdessen a 46 éve fennálló „Aradi Közlöny”-ben